

Venstre i byråd

Politisk regnskap 2011-2013

Kollektivtrafikk, idrett, blågrønn by, sykkel,
kultur, næring, finans, utdanning,
helse og sosial, eldreomsorg og byutvikling

27. februar 2014

Forord

Venstre ble Oslos tredje største parti ved kommunevalget i 2011 med 8,2 prosent, over 25.000 stemmer, og 5 representanter i bystyret.

Den 24. oktober 2011 gikk Venstre inn i byrådet. Ola Elvestuen ble byråd for miljø og samferdsel, mens Hallstein Bjercke ble byråd for kultur og næring. Etter stortingsvalget i 2013 ble Ola Elvestuen ble innvalgt på Stortinget, og Guri Melby tiltrådte som ny byråd for miljø og samferdsel. Hallstein Bjercke ble ny nestleder i byrådet.

Dette heftet er en oppstilling av noen viktige seire og gjennomslag Venstre har hatt i byrådsposisjon i løpet av de siste årene, i uprioritert rekkefølge, og er utarbeidet i forkant av Oslo Venstres årsmøte 2014. Listen er ikke komplett, men gir en god pekepinn på resultater av byrådssamarbeidet halvveis i bystyreperioden. Det vil bli utarbeidet en mer fullstendig og mer gjennomarbeidet og detaljert versjon som skal foreligge i god tid før kommunevalget i 2015. Det vil også bli utarbeidet en kortversjon.

Venstres mannskap på rådhuset, både i byrådet og i bystyregruppen, ønsker Oslo Venstre lykke til med årsmøteforhandlingene 2014.

Oslo, den 27. februar 2014

Guri Melby (s.) Byråd for miljø og samferdsel	Hallstein Bjercke (s.) Byråd for kultur og næring/ byrådets nestleder	Toril Berge Flatabø Gruppeleder	Odd Einar Dørum Gruppenestleder
Frida Blomgren (s.) Byrådssekretær miljø og samferdsel	Anne Siri Koksrud (s.) Byrådssekretær kultur og næring	Espen Ophaug Komitenestleder byutviklingskomiteen	Julianne Ferskaug Bystyrerepresentant
Marit Veia (s.) Byrådssekretær miljø og samferdsel	Bjarki Eggen (s.) Byrådssekretær finans	Guro Fjellanger Bystyrerepresentant	Terje Bjørø 1. vararepresentant (p.t. møtende)
		Anders M. Bergsaker 2. vararepresentant	Ingvill S. Elvestad 3. vararepresentant
		Naomi I. Røkkum 4. vararepresentant	Christian Herzog 5. vararepresentant
		Haakon Riekeles 6. vararepresentant	Kaare R. Norum 7. vararepresentant
		Audun Rødningsby 8. vararepresentant	Mona Grønlie 9. vararepresentant
		Hardi Ahmadi 10. vararepresentant	Kristin D. Marken Politisk rådgiver
		Andreas Skjæret (s.) Politisk rådgiver	Karl A. Giverholt (s.) Gruppesekretær

Innholdsfortegnelse

Forord	2
Miljø og samferdsel - kollektiv	5
Historisk vekst for kollektivtrafikken	5
Ny T-banestrekning: Lørensvingen	5
4G-nettdekning på T-banen	6
Lav månedskortpris	7
Miljøkrav til drosjer	7
Oslopakke 3	9
Mobiltelefon som billettsentral	9
Båtstrategi	10
Fremkommelighetstiltak for kollektivtrafikken	11
Miljøvennlige busser	11
Nattbusser og døgnbusser (24/7)	12
Miljø og samferdsel - idrett	13
Systemet med planlegging og investeringer innenfor idrett	13
Strategi for bedre bade- og svømmetilbud i Oslo	13
Cricket og skating	14
Baner, haller og anlegg siste 8-10 år	15
Søknad om Olympiske og Paralympiske leker i Oslo 2022	15
VM i Skiskyting 2016	17
Miljø og samferdsel - blågrønn by	18
Miljøbyen	18
Klima	18
Matavfall og kloakk blir drivstoff	19
Avfall blir ny energi	19
Utfasing av oljefyringsanlegg	20
Bedre luftkvalitet	20
Ren by	20
Marka, parker og friområder	21
Vann og avløp	21
Miljø og samferdsel - sykkelbyen Oslo	22
Sykkelveier	22
Sykkelprosjektet	22
Kultur og næring	23
Bystyret har vedtatt å bygge Lambda i Bjørvika	23
Bystyret har vedtatt å bygge nytt Deichmanske hovedbibliotek i Bjørvika	24
Byrådet satser på Tøyen	24
Historisk satsing på kommunale boliger	25
Vi har vridd kommunens kulturtilskudd mot mer nyskaping	26
Ny ordning for kunst i kommunale bygg og uterom	26
Oslo Kino	26
Oslo Nye skal bli prosjektteater, og har fått midler til omstilling	27
Færre men mer målrettede skjenkekontroller	27
SALUTT-prosjektet (Sammen lager vi utelivet tryggere)	27

OXLO – Oslo Xtra Large	28
Prinsipper for god kommunal eierstyring av aksjeselskaper	28
Samarbeid med verdens mest kreative byer om ny næringsutvikling.....	29
Finans.....	30
Forsterket innsats mot korrupsjon	30
Medlemskap i Transparency International Norge.....	31
Kontraktskrav i forbindelse med vareanskaffelser, tilslutning til ILOs kjernekonvensjoner	31
Tilslutning til FNs Global Compact	32
Oslo kommune er blitt FairTrade-by.....	32
Oslo er verdens elbilhovedstad	33
Justering av Oslo kommunes pensjonsordning	33
Ny anskaffelsesstrategi med vektlegging av innovasjon.....	34
Åpne data	35
Behovstilpassede arbeidstidsordninger.....	35
Skole og utdanning.....	37
Oslo har landets beste skoleresultater	37
Lærerløftet.....	37
Historisk satsing på skolebygg	37
Styrket undervisning for minoritetsspråklige elever	37
Talentsatsinger	38
Fremmedspråk.....	38
Musikk- og kulturskolen.....	39
Helse og sosialfeltet og eldreomsorg	40
Legevakt Aker	40
10-årig driftsavtale om drift av krisesentre	40
Byrådet innfører Oslostandard i barnevernet	40
Sosial boligpolitikk	40
Rusomsorg	41
Tosengsrom på sykehjem omgjøres til enkeltrom.....	41
Byrådet har forbedret ernærings situasjonen på Oslos sykehjem kraftig	41
Ni nye sansehager ved Oslos sykehjem	41
Omsorg+	42
Rehabilitering av sykehjem	42
Frivillige organisasjoner	42
Byutvikling	43
Boligbygging.....	43
Revidering av småhusplanen	43
Grøntområder.....	43
Kulturminner.....	44
Reguleringer og byplangrep.....	44
Fremover	44

Miljø og samferdsel - kollektiv

Venstre har styrt byrådsavdeling for miljø og samferdsel (MOS) siden byrådsskiftet i november 2011. Ola Elvestuen var byråd frem til rett etter stortingsvalget i 2013, og Guri Melby har vært byråd siden oktober 2013 og frem til i dag. Innenfor kollektivsektoren er det gjennomført mye Venstrepolitikk, og det arbeides kontinuerlig med å oppfylle byrådserklæringens ambisjoner på dette området. Her følger en oversikt over noen av de viktigste sakene:

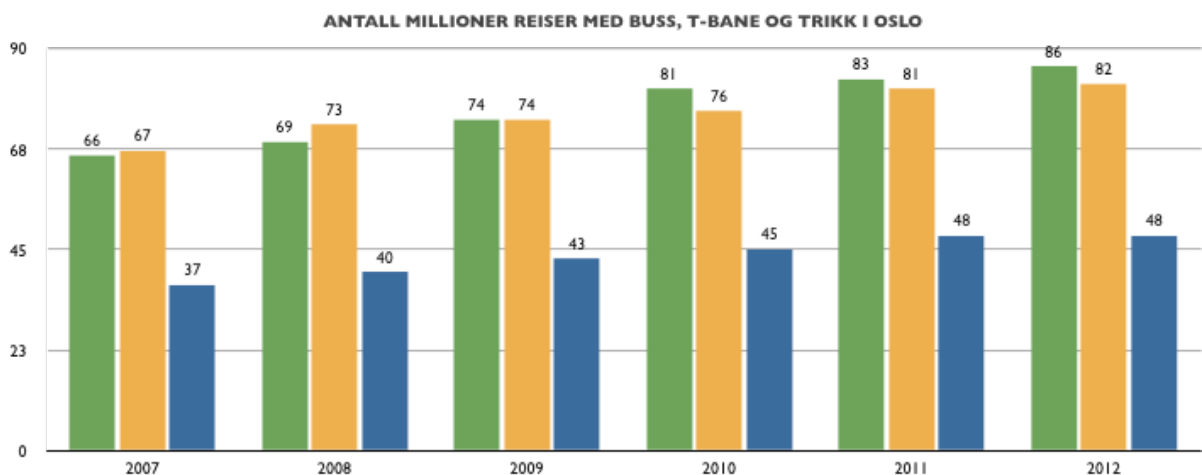
Historisk vekst for kollektivtrafikken

Venstre har de siste årene hatt begge hender på rattet i styringen av Oslos kollektivtrafikk. Dette har gitt betydelige resultater. Stadig flere reiser kollektivt i Oslo selv om byen vokser og vi stadig blir flere. I 2012 var det nesten 30 prosent flere reiser med trikken sammenlignet med nivået i 2007. For T-banen har veksten vært over 23 prosent i samme periode, mens bussen kan vise til en vekst på litt over 30 prosent. Utviklingen i millioner påstigninger pr. driftsart har vært som følger i perioden 2007-2012:

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Endring i prosent 2007-2012
Buss	65,8	69	74	81	83	86	30,7 %
T-bane	66,5	73	74	76	81	82	23,3 %
Trikk	37	40	43	45	48	48	29,7 %

Kollektivreisenes andel av all motorisert transport i Oslo har aldri vært høyere enn i dag. Veksten i kollektivreiser er større enn både befolkningsveksten og veksten i biltrafikken. Biltrafikken i Oslo i dag er på omtrent samme nivå som i 2007.

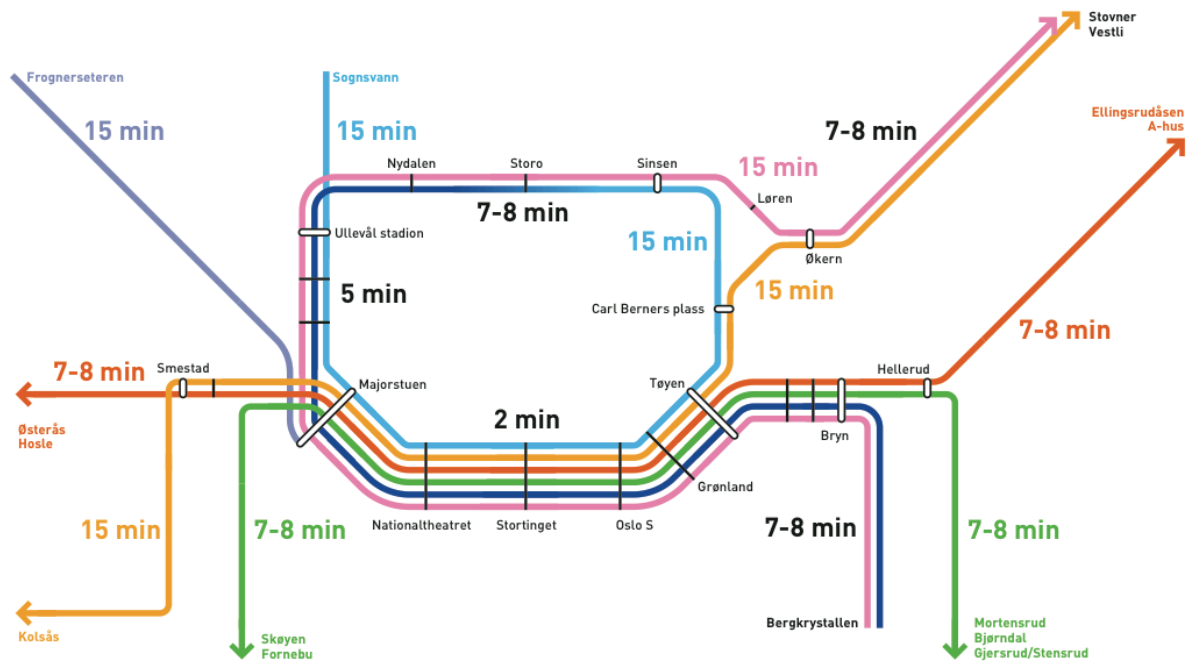
Ca. 45 prosent av alle reiser i Oslo skjer med buss, trikk, T-bane, tog eller båt, og kollektivtrafikken øker sin markedsandel på bekostning av biltrafikken.

Ny T-banestrekning: Lørensvingen

I Venstres program for bystyreperioden 2011-2015 står det at Venstre vil ferdigstille Lørensvingen, bl.a. for å muliggjøre økt frekvens på flere T-banelinjer. I byrådserklæringen fra 2011 fikk Venstre også gjennomslag for et eget punkt om bygging av Lørensvingen.

Reguleringsplanen for Lørenbanen ble vedtatt den 14.12.2011, mindre enn to måneder etter at Venstre kom inn i byråd. Byggestart for Lørensvingen (også kalt Lørenbanen) var i juni 2013, og planlagt ferdigstillelse er tidlig i 2017. Den nye T-banestrekningen blir ca 1.600 meter lang, og vil gå i tunnel fra Sinsen stasjon via en nybygget Løren stasjon til like før Økern stasjon.

Med denne utbyggingen vil det bli en direkte forbindelse mellom Grorudbanen og T-baneringen, noe som gir mulighet for T-banedrift fra vest til øst og motsatt uten å belaste kapasiteten i fellestunnelen. Den nye sporforbindelsen vil øke kapasiteten i T-banenettet med opptil 30 prosent, avlaste fellestrekingen gjennom sentrum og bidra til at Østensjøbanen kan få økt frekvens fra ett til to T-banetog pr. kvarter (7,5 minutters ruter).

Lørenbanen får metrostandard og nye Løren T-banestasjon blir en høystandard stasjon som bl.a. skal tilfredsstille alle krav til universell utforming. De nye boligområdene på Løren vil med ny stasjon i området bli knyttet til T-banenettet.

Lørensvingen er den største nye T-baneutbyggingen i Oslo siden byggingen av T-baneringen.

4G-nettdekning på T-banen

Situasjonen for de i gjennomsnitt om lag 300.000 personene som daglig reiser med T-banen i Oslo har vært et nærmest ikke-eksisterende nett. Både i tunneler og på underjordiske stasjoner har det så langt stort sett kun vært mulig å koble seg til det trege 2G-nettet (Edge). I april 2013 ble det imidlertid inngått avtale om utbygging av 4G-nett i Oslos T-banetunneler.

Grorudbanen fikk 4G-dekning i januar 2014 i T-banetunnelen mellom Risløkka og Vestli, noe som innebærer at alle reisende heretter kan surfe betraktelig raskere enn i dag.

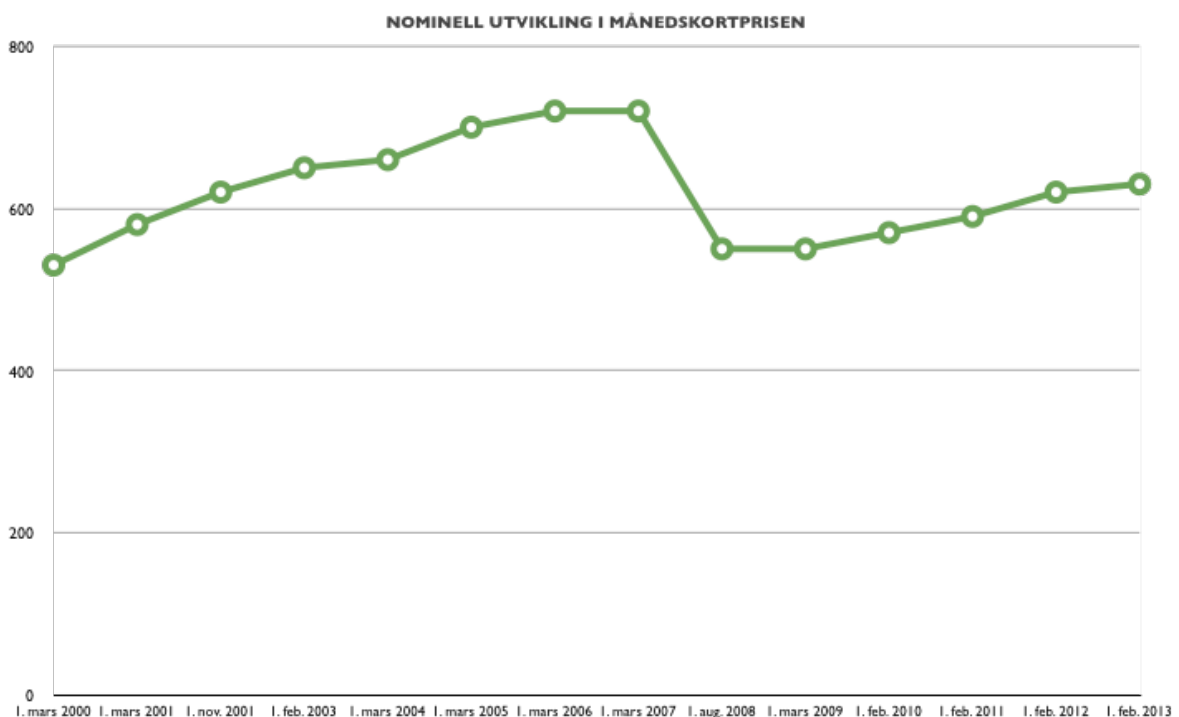
Neste utbygging av 4G-nettet skjer på strekingen mellom Ullevål stadion og Storo, samt på strekingen mellom Volvat og Jernbanetorget (fellestunnelen). Innen utgangen av 2015 skal hele T-banenettet i Oslo ha 4G-dekning.

Lav månedskortpris

Etter krav fra Venstre ble prisen på månedskort i Oslo senket fra 720 kroner til 550 kroner sommeren 2008. Venstre sørget dermed for at prisen på månedskortet ble senket med hele 23,6 prosent. Tidens takstreduksjon innenfor norsk kollektivtrafikk var en realitet.

Som en følge av denne historiske prisreduksjonen sammen med utvidelser i kollektivtilbudet blant annet innenfor T-banen, har antallet reiser med kollektivtransport i Oslo økt svært raskt og på en måte som savner historisk sidestykke i Norge.

Prisen på månedskort er i dag omtrent den samme som den var i 2001. Samtidig har prisstigningen vært over 20 prosent i perioden, noe som betyr at vi må tilbake til før årtusenskiftet for å finne billigere månedskortpris i Oslo (530 kroner i 2000 tilsvarer 660 kroner i 2012).

For Venstre er det et mål at kollektivtransport skal være et naturlig førstevalg for så mange som mulig, og bruk av prismekanismer er et godt virkemiddel for å få flere til å velge å reise kollektivt.

Miljøkrav til drosjer

Selv om luftkvaliteten i Oslo stadig blir bedre, er det et stort behov for å redusere luftforurensningen ytterligere. Drosjenæringen utgjør en stor andel av biltrafikken i byen, og står følgelig for en stor del av utslippene. Reduserte utslipp fra drosjer er dermed et viktig miljøtiltak.

Målet om en miljøvennlig drosjenæring er en del av byråds erklæringen og et viktig satsingsområde innen miljøsektoren. Dette er bakgrunnen for at byrådet med Venstre i spissen vil stille strenge miljøkrav til drosjenæringen i Oslo.

Byrådet fremmet den 15.11.2012 (byrådssak 214/12) forslag til ny drosjeforskrift med krav om at alle Oslos drosjer skal være forurensningsfrie innen 2020. Konkret innebar dette krav om nullutslipp av klimagasser og luftforurensning, i tillegg til krav om støyreduksjoner.

Byrådsavdelingen for miljø og samferdsel har tatt initiativ overfor Samferdselsdepartementet for å få innført lovfestede miljøkrav i drosjenæringen. Videre har byrådsavdelingen tatt initiativ overfor Vegdirektoratet for å få inn miljøkrav i kjøretøyforskriften. Byrådsavdelingen har også tatt initiativ overfor Toll- og avgiftsdirektoratet for å endre reglene om fritak fra engangsavgiften i forskriften om engangsavgift på motorvogner, slik at denne i større grad gir fortrinn til miljøvennlige drosjer.

Så langt har byrådet i Oslo dessverre ikke fått gjennomslag hos statlige myndigheter i forhold til å stille miljøkrav til drosjenæringen.

Tilleggsfakta:

De viktigste miljøaspektene for transportnæringen er klimagassutslipp, luftforurensning og støy. Veitransport er ansvarlig for nær halvparten av klimagassutslippene og hoveddelen av luftforurensning og støy. På denne bakgrunn ønsker byrådet å stille krav om nullutslipp i drosjenæringen innen 2020.

Oslo kommune stiller strenge krav til egen bilpark. I byrådserklæringen heter det at, sitat: «Innen 2015 skal kommunens biler benytte motorteknologi og drivstoffkilder som innebærer nullutslipp eller klimanøytralitet.» Oslo kommune er godt i rute for å nå dette målet, bl.a. gjennom samkjøpsavtalen om innkjøp av elbiler til kommunens virksomheter.

Det følger av tiltak 2.4.1 i byøkologisk program at kollektivtransportselskapet Ruter, som drifter kollektivtransporten i Oslo, skal være klimanøytralt innen 2020. Drosjenæringen er også en del av kollektivtrafikken i Oslo, og H/V/KrF-byrådet mener derfor at det samme kravet bør gjelde for denne.

I Handlingsplan for miljø og klima 2012 – 2015, som ble fremmet av byrådet, heter det i forbindelse med omtalen av anskaffelser bl.a. at Oslo kommune skal, sitat: «Stille miljøkrav for anskaffelse av kjøretøy, annen maskinpark og transporttjenester.» Som en stor innkjøper av transporttjenester fra drosjenæringen bør Oslo kommune derfor gis anledning til å stille miljøkrav i forbindelse med slike anskaffelser.

Nullutslippskjøretøy innbefatter i dag elektriske biler og biler som går på hydrogen. Biogass er et klimanøytralt drivstoff med lave utslipp av svevestøv og nitrogendioksid, og det er hensiktsmessig å regne disse som nullutslippsbiler for drosjenæringen. For øvrig har hybridbiler (el/bensin) lave utslipp, og kan være en løsning på veien for å nå målet om nullutslipp.

For at elbiler skal være aktuelle som drosjer må de ha hurtigladeteknologi, og det må finnes et nett av hurtigladestasjoner. Utviklingen av bilmodeller og utbyggingen av hurtigladestasjoner går raskt, og det er realistisk at det i god tid innen 2020 finnes både bilmodeller og lademuligheter som tilfredsstiller drosjenæringens behov.

Hydrogen er per i dag tilgjengelig på to fyllestasjoner i Oslo, men hydrogendrevne personbiler vil sannsynligvis ikke være kommersielt tilgjengelige før i 2015.

Biogass er tilgjengelig på noen få fyllestasjoner i Oslo og Bærum, men Oslo kommune jobber med å bedre infrastrukturen for miljøvennlig drivstoff, herunder muligheter for fylling av biogass.

Miljøkravene foreslås faset inn gradvis, ved å sette delmål for utslipp fram mot 2020. Byrådet legger opp til at drosjenæringen skal inviteres med i dette arbeidet, for på best mulig måte gjennomføre en innfasing av miljøkravene. En drosjeeier bytter gjennomsnittlig bil hvert 3. år, hvilket innebærer at drosjeeierne gjennomsnittlig vil ha byttet bil to ganger innen kravet skal være nådd.

Oslopakke 3

Oslopakke 3 (OP3) er en overordnet plan for utbygging og finansiering av veier og kollektivtrafikk i Oslo og Akershus. OP3 finansieres av bompengeneinntekter og bevilgninger fra hhv. Oslo kommune, Akershus fylkeskommune og staten.

I mai 2012 kom styringsgruppen for OP3-samarbeidet frem til enighet om revidert avtale for Oslopakke 3 og handlingsprogram for perioden 2013-2016 som var bredt forankret politisk. Fra Oslo kommunes side ble forhandlingene ledet av daværende miljø og samferdselsbyråd Ola Elvestuen (v). Den reviderte pakken gir rom for økt satsing på kollektivtrafikk bl.a. gjennom økte midler til oppgraderingstiltak knyttet til trikkeinfrastruktur og T-baneinfrastruktur.

Revidert Oslopakke 3 har en økonomisk ramme på 73,5 mrd kroner (2013-priser) for perioden frem til 2032.

Nesten alt som bygges av veier og bane i Oslo og Akershus finansieres gjennom Oslopakke 3. Eksempler på store prosjekt som pågår er Kolsåsbanen, Lørenbanen, E18 Bjørvikaprojektet, rv. 150 Ring 3 Ulven-Sinsen og rv. 22 Lillestrøm-Fetsund. I tillegg gjennomføres mange små og mellomstore prosjekter, som oppgradering av T-banelinjer og trikkegater, T-banestasjoner, holdeplasser og kollektivknutepunkter med sanntidsinformasjon samt tiltak for sykling og gåing.

Kollektivtilbudet styrkes gjennom Oslopakke 3. Det har blant annet blitt flere avganger, nye T-banevogner og et nytt takstsystem.

Mobiltelefon som billettsentral

Den 17. desember 2012 lanserte Ruter sin mobilapp (RuterBillett) for smarttelefoner (iPhone, Android og Windows). Mobilappen gjorde det mulig å kjøpe enkeltbilletter direkte fra egen mobiltelefon.

I 2013 ble mobilappen utvidet til også å inkludere mulighet for kjøp av periodebilletter (24-timersbillett, 7-dagersbillett, 30-dagersbillett).

Tilbudet er blitt svært godt mottatt, og har gjort det svært enkelt å kjøpe billett til kollektivtrafikken i Oslo. Alle som har smarttelefon kan med denne appen enkelt administrere sin egen reise selv.

RuterBillett ble kåret til beste norske mobilapp i 2013, og til nå har godt over 550.000 mobilbrukere lastet den ned til sin telefon.

Båtstrategi

Byrådet arbeider med en ny båtstrategi, bl.a. basert på Ruterrapport 3 fra august 2013 om båttilbudet på fjorden.

Byrådet legger til grunn at fjorden i større grad skal brukes som samferdselsåre, både for hverdagstrafikk og fritidsreiser. Utvidelser i båttilbudet skal vurderes i tillegg til nye og hensiktsmessige anløpspunkter bl.a. i Fjordbyen. Flytting av terminalen for øyfergene til Rådhuskaia er allerede bestemt.

Byrådet har i byrådserklæringen også uttrykt at det skal stilles klare miljøkrav til fergene i Oslofjorden. I dag benytter Nesoddfergene naturgass, som gir lavere utslipp av klimagasser enn ved bruk av diesel. Det er mulig å fase inn bruk av flytende biogass (LPG) på disse fergene etter hvert som produksjonen ved biogassanlegget i Nes øker.

Dagens båttilbud er vist i etterfølgende figur:

Hovedsambandet Aker brygge–Nesoddtangen er Norges største passasjerfergesamband og knytter Nesodden kommune sammen med Oslo.

Bygdøyfergene og øybåtene trafikkerer hovedsakelig i sommerhalvåret, men det driftes et redusert helårstilbud til hytteøyene. Båtlinje 91 seiler fra Rådhusbrygga til Bygdøy fra mars til oktober (anløp på Dronningens brygge og på Bygdøyenes). Båtlinjene 92, 93 og 94 har avgang fra Vippetangen til øyene i indre Oslofjord: Nakholmen, Lindøya, Hovedøya, Gressholmen, Bleikøya og Langøyene. Terminalen for øyfergene vil i løpet av 2014 flyttes fra Vippetangen til Rådhusbrygge 4, noe som vil bedre tilgjengeligheten.

Fremkommelighetstiltak for kollektivtrafikken

I januar 2013 ble tiltaksrapporten «Kraftfulle fremkommelighetstiltak» levert til byrådet av Ruter og Bymiljøetaten. Rapporten fokuserer på tiltak for økt fremkommelighet for alle trikkelinjer (11, 12, 13, 17, 18 og 19) samt for en rekke viktige og sentrale busslinjer (20, 21, 23, 30, 31, 34, 37 og 54).

God fremkommelighet for kollektivtrafikken bidrar til kort og forutsigbar reisetid, og er viktig for at flere skal velge å reise kollektivt fremfor å kjøre privatbil. Redusert reisetid gir gevinster for de reisende og bidrar også til mer effektiv driftsøkonomi.

Blant tiltakene som anbefales i rapporten er bl.a. følgende:

- Prioritering i 2-felts gate
- Prioritering i 3-felts gate
- Prioritering i 4-felts gate
- Prioritering i kryss
- Prioritering på Ring 3
- Tiltak for reduksjon av biltrafikk
- Restriksjoner for taxi og varelevering
- Prioritering med signal, skilt og oppmerking
- Optimal holdeplassavstand
- Tiltak for raskere av- og påstigning
- Effektivisering av linjenett og drift
- Tiltak for redusert ulempe ved anleggsarbeid

Byrådet er nå i gang med å realisere en rekke av de fremkommelighetstiltakene som ble anbefalt og presentert i tiltaksrapporten fra Ruter og Bymiljøetaten.

Miljøvennlige busser

I byrådserklæringen heter det at all busstrafikk som betjener ruter i Oslo skal være klimanøytral innen 2020, og all bruk av fossil energi skal fases ut.

I Ruters årsrapport for 2012 (side 55) fremkommer bl.a. følgende:

- 87 gassbusser (51 leddbussler på biogass fra sommeren 2013).
- 5 hydrogenbusser.
- 18 dieselelektriske hybridbusser (reduisert drivstofforbruk og utslipp med ca 30 %).
- 70 % Euro 5-klasse.
- 346 busser på 30-100 % biodiesel i sommerhalvåret.
- 21 bioetanolbusser.

Byrådet stiller strenge miljøkrav til busser. Alle nye kontrakter må tilfredsstillende EURO 6 standard innen 2016, de strengeste krav til utslipp til luft.

Prøvedrift med hydrogenbusser ble igangsatt den 30. mai 2012 av daværende samferdselsbyråd Ola Elvestuen (v). Et produksjonsanlegg for hydrogen er bygget på Rosenholm hvor hydrogenet produseres av vannkraft med opprinnelsesgaranti. Det eneste bussene slipper ut er ren vanndamp.

Ifølge Ruter skal alle busser tilfredsstillende Euro 6-krav innen 2020. Fossilt CO₂ er redusert med 36 % per personkilometer fra 2007 til 2012 for buss. I tillegg er alle bussoperatører nå miljøsertifisert etter ISO 14001.

Nattbusser og døgnbusser (24/7)

Byrådet har som ambisjon å sikre et velfungerende og godt utbygget nattbusstilbud, og ser dette også som et trygghetskapende tiltak. I tillegg har byrådspartiene i byrådserklæringen gått inn for at det etableres 24-timersruter innenfor stambussnettet i Oslo

Busslinjene 31 (Fornebu – Jernbanetorget – Grorud) og 37 (Nydalen – Jernbanetorget – Helsfyr) går døgnet rundt hele uken, og er de første bybussene som går hele døgnet alle dager i Norge.

De 14 ordinære nattbusslinjene (N2, N3, N4, N5, N12, N18, N20, N30, N32, N54, N63, N70, N81 og N83) går natt til lørdag og natt til søndag (2-8 avganger pr natt). Nattbusslinjene er lagt opp til det ordinære linjenettet for T-bane, buss og trikk.

N2: Østerås – Røa – Jernbanetorget – Tveita – Lørenskog
N3: Jernbanetorget – Helsfyr – Oppsal – Bøler – Skullerud
N4: Jernbanetorget – Helsfyr – Ryen – Lambertseter
N5: Jernbanetorget – Tøyen – Økern – Stovner – Vestli
N12: Ullerntoppen – Frogner – Jernbanetorget – Kjelsås
N18: Kringsjø – Bislett – Jernbanetorget – Ljabru – Holmlia
N20: Majorstuen – Sagene – Torshov – Galgeberg – Helsfyr
N30: Jernbanetorget – Bygdøy allé – Bygdøy
N32: Jernbanetorget – Lysaker – Røa – Voksen skog
N54: Aker brygge – Jernbanetorget – Bjølsen – Kjelsås
N63: Grorud – Romsås
N70: Jernbanetorget – Abildsø – Skullerud – Bjørndal
N81: Vestbanen – Prinsdal – Tårnåsen – Greverud – Ski
N83: Vestbanen – Holmlia – Mastemyr - Kolbotn

Alle vanlige billetter og kort som gjelder i kollektivsystemet om dagen, gjelder også om natten i Oslo. Det er ikke egne nattakster på Ruters linjer. Alle kollektivreiser i Oslo koster det samme hele døgnet.

Trikkeanskaffelse

Anskaffelse av nye trikker er en hovedprioritet for byrådet.

Byråden for miljø og samferdsel etablerer vinteren 2014 et trikkeanskaffelsesprogram som skal arbeide målrettet videre frem mot anskaffelse av nye trikker. Trikkeprogrammet vil bli ledet av Ruter, men de andre selskapene og virksomhetene som er knyttet opp mot kollektivtrafikken (Oslo Vognselskap, Bymiljøetaten og Sporveien) vil alle ha sentrale roller i programmet.

Samtidig som det igangsettes et anskaffelsesprogram, foretas det betydelige investeringer knyttet til vedlikehold og oppgradering av trikkeinfrastrukturen. Trikkegater rustes opp systematisk fordi god kvalitet på infrastrukturen gir mindre støy, bedre komfort, og krever mindre avansert (og billigere) vognpark. Trikkeprogrammet vil derfor se samordnet på oppgradering av infrastruktur og anskaffelse av nye trikker.

Nye trikker skal etter planen settes inn i drift i løpet av 2018-2019.

Miljø og samferdsel - idrett

Med Ola Elvestuen som byråd for miljø og samferdsel og fra oktober 2013 Guri Melby i samme posisjon har vi fått mulighet til å styre idrettspolitikken i forhold til Venstres prioriteringer. På dette området har vi gjennom mange år også hatt stor innflytelse gjennom budsjettforlik og enkeltvedtak i bystyret.

Systemet med planlegging og investeringer innenfor idrett er endret

Høsten 2012 vedtok bystyret etter innstilling fra byrådet et forslag for å få fortgang i idrettsinvesteringer. Investeringsmidlene er nå samlet i en pott og når prosjektene er ferdig utredet og kvalitetssikret bevilges midler fra investeringspotten. Det er også opprettet en utredningspott på kr 5 millioner i året som er starten på å sikre kontinuerlig utredning av aktuelle prosjekter slik at man har et godt grunnlag ved bevilgning og fastsettelse av kostnadsramme. Dette vil også gjøre gjennomføringen mer effektiv.

Prosjekter som i dag står fast gjør det først og fremst av to årsaker; avventer regulerings sak eller at prosjektene har kostnadsrammer etter forprosjekt og kvalitetssikring som ikke harmonerer med bevilgede midler.

Strategi for bedre bade- og svømmetilbud i Oslo

En av de første sakene Venstre tok fatt på når vi kom i byråd var å starte arbeidet med en strategi for et bedre bade- og svømmetilbud i Oslo. Strategien ble lagt fram av byrådet i desember 2013. Strategien dekker i hovedsak områdene anleggsbehov, svømmeopplæring og driftsformer. I dag finnes det 37 bassenger i Oslo fordelt på 33 anlegg, 23 av disse er kommunale og 14 driftes i privat regi. Gjennomgangen i denne meldingen viser tydelig at det ikke er antallet bassenger som avgjør om et bade- og svømmetilbud oppfattes som godt, men heller anleggenes kvalitet, størrelse, tilbudsomfang og tilgjengelighet.

Hovedpunkter i strategien:

- Byrådet ønsker å bygge tre nye moderne og attraktive bade- og svømmeanlegg – ett hovedbad og to områdebad – som kan tilfredsstillere alle brukergruppers behov. Hovedbadet skal plasseres på Tøyen og planlegges å stå klart i 2018. Badeanlegget vil tilby helårs varmtvannsbasseng, være universelt utformet og ha heve- og senkebunn med tanke på pasientbehandling, babysvømming og svømmeopplæring.
- På sikt bygges det to områdebad; ett i vest og ett i øst/sør, begge plassert ved kollektivknutepunkt. Endelig plassering av disse badene vil bystyret kunne beslutte etter at konseptvalgsutredningene er klare.
- Byrådet mener at tre nye moderne bade- og svømmeanlegg vil gi Oslo et betydelig løft, både når det gjelder kapasitet og kvalitet for alle brukergrupper. Attraktive bad med utvidede åpningstider vil gi høyere besøkstall og dermed inntekter som gjør at anleggene kan driftes og vedlikeholdes på en god og økonomisk forsvarlig måte. Anleggene vil også gi en miljøgevinst sammenlignet med de eksisterende anleggene gjennom miljøvennlig reisevei, materialbruk, utforming og energi- og driftsløsninger.

- Gjennomføring av grundig teknisk og funksjonell gjennomgang av de 8 flerbruksbadene som kommunen selv eier. De av dagens flerbruksbad med størst potensial når det gjelder bruksomfang og økonomi skal oppgraderes og gjøres mer attraktive. I vurderingen skal også svømmeidrettens behov for 25 meters treningsbasseng og skolenes behov for lokal bassengkapasitet til svømmeopplæring tas med. Byrådet vil også vurdere om idrettslag med nødvendig kompetanse kan drifte de 25-meters bassengene som videreføres, når de er satt i tilfredsstillende stand. Et sentralt bidrag til finansiering av bygging og drift av fremtidens bade- og svømmeanlegg vil være at lite attraktive og kostnadsdrivende anlegg avvikles etter hvert som nye anlegg står ferdig.
- Skolebadene har de siste 10 årene blitt rehabilitert og vedlikeholdt for over 100 millioner. Derfor mener byrådet at det er hensiktsmessig at dagens rehabiliterte skolebad videreføres i et 15-20-årsperspektiv, eller så lenge de er i tilfredsstillende stand. På sikt mener byrådet at svømmeopplæringen i størst mulig grad skal foregå i flerbruksbad som ligger ved kollektivknutepunkt, og anbefaler derfor ikke at det bygges nye skolebad i Oslo.
- Byrådet ser behovet for å styrke svømmeopplæringen i skolen, og ønsker å doble antallet timer obligatorisk svømmeopplæring. Byrådet ser dette som nødvendig for at flest mulig elever skal kunne tilfredsstille Svømmeforbundets kriterier for svømmedyktighet innen utgangen av 7. trinn. Byrådet vil også videreføre og styrke innsatsen rettet mot elever som ikke kan svømme etter obligatorisk svømmeopplæring i 4. trinn.

På kort sikt:

- Utvide åpningstidene på badene gradvis.
- I 2014 vil tilbudet på Bøler bad utvides til et helårstilbud. Dette vil gi Oslos innbyggere tilgang på et varmtvannsbasseng gjennom hele året.
- Byrådet vil også utvide utebadesesongen i 2014.
- Byrådet vil også vurdere utvidede åpningstider ved egnede flerbruksbad, særlig i helgene.
- I 2014 innføres nytt billettsystem for de kommunale badene i Oslo. Systemet er mer brukervennlig og vil gi besøkende mulighet til å kjøpe årskort, periodebilletter, saldokort og sommerkort i tillegg til enkeltbilletter.

Kommunen har brukt store beløp på vedlikehold av Oslobadene (i tillegg til skolebadene) de siste årene:

- Tøyenbadet, rehabilitert i 2007 – 2008 for kr 139 mill + kostnader for utbedringsarbeidene som er utført fram til badet ble gjenåpnet i juli i år: ca. 15,5 mill. kroner
- Frognerbadet, rehabilitert i 1999 – 2000 for kr 47 mill
- Furuset bad, rehabilitert i 2010 for kr 10 mill
- Romsås bad, rehabilitert i 2009 – 2010 for kr 11 mill
- Vestkantbadet, rehabilitert i 1999 - 2000 for kr 10 mill

Cricket og skating

En egen cricketmelding ble levert til bystyret i august 2013 og vedtatt høsten 2013. Denne inkluderer arbeidet med å realisere ny cricketbane med internasjonale mål på Bjørndal, i samarbeid med Bydel Søndre Nordstrand.

Plan for skating legges frem våren 2014. Flere mindre skateanlegg er iverksatt i 2013, bl.a. nytt dekke på Jordal samt flere mindre anlegg.

Baner, haller og anlegg siste 8-10 år

Det har blitt bygget mange kunstgressbaner og flerbrukshaller de siste årene. Det har vært en stor satsning fra byrådet og det borgerlige budsjettflertallet. Totalt 87 kunstgressbaner i Oslo per mai 2013. Nå er rehabilitering og vedlikehold av disse hovedfokus.

I 2013 ble følgende kunstgressbaner rehabilitert: Ekeberg 1, Jordal, Stubberudmyra, Ullernbanen og Gressbanen. I tillegg ferdigstilles følgende nye kunstgressbaner; Grorud 2, Høybråten, Myrerfeltet og Valle Hovin.

I 2013 brukte vi 20 millioner på rehabilitering og vedlikehold av idrettsanlegg, med fokus på bl.a. brannsikring og vi bruker 10 millioner kroner på nye nærmiljøanlegg

32 nye aktivitetsflater siden 2001, totalt er det 70 flater fordelt på 56 haller i byen. De siste årene er flerbrukshaller på Voksen, Ellingsrud og Rommen ferdigstilt. I tillegg har Undervisningsbygg bygget 12 flerbrukshaller i tilknytning til skoler siden 2005.

Frogner stadion (kunstis- og kunstgressbane) er bygget og tatt i bruk fra 2010. Andre kunstisbaner som er etablert siden 2009 er Bergbanen og Ullernbanen. I tillegg er Oslo kommune medfinansier av Bogstad Vinterparadis som også inkluderer kunstisbane.

Bislett stadion ble ferdigstilt til Diamond League-stevnet i 2010 (tak over hovedtribune, innendørsløpebane og kampsportarealer ferdigstilt i 2010). Bislett stadion er nå et komplett anlegg for topp- og breddeidrett)

Holmenkollen nasjonalanlegg ble ferdigstilt til Ski-VM 2011. Holmenkollen breddeanlegg ble ferdigstilt i 2012, 4 plastbakker og 5 km rulleskiløype

Bidratt til utbyggingen av Tryvann Vinterpark for VM i Snowboard i 2012.

Vil fortsette prosjekteringen av Skatehall på Voldsløkka, Landhockeybane på Voldsløkka, Sonia Henie Ishall på Frogner, Dælenenga flerbrukshall, Lambertseter og Grorud flerbrukshaller.

Flerbrukshallene på Grefsen og Ekeberg er flyttet over til Undervisningsbygg for å samordnes med skolebygging. Grefsen vil stå ferdig høsten 2014.

Ny kvalitetssikring av prosjektet Åsland skytebane er gjennomført, gjennomgås nå av byrådsavdelingen (miljø og samferdsel)

Søknad om Olympiske og Paralympiske leker i Oslo 2022

Norges Idrettsforbund og Norges Olympiske og Paralympiske komité (NIF) tok i november 2011 initiativ til samarbeid med Oslo kommune for å avklare om det var grunnlag for å søke Olympiske og Paralympiske vinterleker (OL/PL) i 2022 med Oslo som vertsby. Byrådet stilte seg positiv til en slik samarbeidsprosess. Bystyret vedtok i møte 06.06.2012, sak 156, at det skulle utarbeides søknad om å få OL/PL til Norge i 2022.

Byrådet har lansert det overordnede konsept Games in the City. Byrådet mener at Games in the City både kan begeistre og sette spor som gir varige verdier, og som derved blir en del av arven etter lekene; nyttige infrastrukturinvesteringer, en kvalitetsmessig god og miljøvennlig bygningsmasse, nye

og rehabiliterte idrettsanlegg, og etablerte byrom og samferdselsårer som tilrettelegger for varig økt fysisk aktivitet.

Byrådet mener Lillehammer-regionen som alpindestinasjon er en styrke for OL-/PL-konseptet. Oslo bystyre behandlet saken om statsgaranti i møtet 05.06.2013. Byrådet ble gitt fullmakt til å sende søknad om statsgaranti.

Oslo kommune og Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) leverte søknad 19.06.2013 om statens medvirkning til å gå videre i søknadsprosessen. Søknaden gjelder statlig tilskudd til finansieringen og tilsagn om statlig bruttogaranti for gjennomføringen av olympiske og paralympiske vinterleker i 2022 med Oslo som vertsby.

Innbyggerne i Oslo fikk mulighet til å stemme ja eller nei til OL/PL-søknad i folkeavstemning 9. september. Folkeavstemningen var rådgivende, men et sold flertall stemte ja og bystyret har vedtatt å gå videre med søknadsarbeidet.

De totale offentlige kostnadene vil komme på 20-23 milliarder kroner, hhv Økern og Kjeldsrud. De offentlige investeringene utgjør ca 5 milliarder av dette, hvorav drøye 3 milliarder til idrettsanlegg.

IOC krever at staten må garantere for alle utgifter. I tillegg til de offentlige kostnadene og de ikke-garanterte inntektene, må statsgarantien derfor også omfatte privates investeringer i deltakerlandsby, medielandby og mediesenter. Brutto statsgaranti eksklusive garanterte inntekter fra IOC vil i følge utredningen utgjøre ca 31,5 mrd for alternativet Økern/Lillehammer og for Kjeldsrud/Lillehammer.

Utredningsarbeidet viser at de samlede offentlige kostnadene vil komme på mellom 20 til 23 milliarder kroner. Av dette utgjør investeringer til idrettsarenaer, veier og kollektivnettet rundt 5 milliarder kroner, hvorav drøye 4 milliarder skal investeres i Oslo kommune.

Søknaden legger altså opp til at Oslo kommune bidrar i finansieringen av disse drøyt 4 milliardene sammen med staten og idretten, mens staten i sin helhet bærer gjennomføringskostnadene til arrangementet på mellom 15 og 18 milliarder. Staten har gjennomgått alt materiale og har gjennomført en omfattende kvalitetssikring som ga søknaden godkjentstempel i desember 2013. Nå er det regjering og storting som skal ta stilling til saken. Oslo ligger klart under resten av landet når det gjelder antall idrettshaller per innbygger. Byens store befolkningsvekst aktualiserer behovet for et løft innen anleggsinvesteringene.

Både underdekningen av idrettsanlegg og den store prognostiserte veksten i Oslo overgår langt de investeringer som følger selv av et så stort arrangement som vinter-OL. Etter vår vurdering vil et OL/PL i Oslo likevel kunne ha en signifikant effekt på identifiserte behov ved etablering av haller, med etterbruk både for vinter- og sommeridretter og for topp- og breddeidrett.

Gjennom et slikt arrangement, og kun gjennom dette arrangementet, vil kommunen kunne få betydelig statlig medfinansiering til investering i idrettsanlegg og haller. Uten et OL vil Oslo måtte bære betydelig høyere investeringskostnader i utbygging av sterkt tiltrengte idrettsanlegg i fremtiden.

Et OL/PL i Oslo er basert på nøkternhet og god anvendelse av investeringer i ettertid. Det er stort behov for de idrettsanlegg som bygges, og de vil i ettertid bli brukt som idrettsanlegg både for eliteidrett og breddeidrett, og for vinteridrett og sommeridrett. Det er også et stort behov for boliger i Oslo, og investeringene i deltaker- og medielandby vil kunne imøtekomme en del av

behovet.

Ved at man samler seg om et klart definert mål med en tidsfrist for når alle investeringer skal være ferdige, gir OL/PL i 2022 Oslo en god mulighet for byen til å få realisert et stort byutviklingsprosjekt på kortere tid enn det som ellers ville vært realistisk.

Et OL/PL er i seg selv så stort, at det gir anledning til å ta et gjennomgripende byutviklingsgrep i et helt byområde. Byutviklingsgrepet som er nødvendig for å realisere de foreliggende landsbykonseptene, vil kunne forsere en nødvendig byutvikling i en miljøvennlig og estetisk utforming som tilrettelegger for økt fysisk aktivitet, og med en kvalitet som gjør at de blir attraktive boområder når lekene er over.

VM i Skiskyting 2016

Bystyret behandlet i møte 15.06.2011, sak 200/11, byrådssak 131/11 Søknad om å arrangere VM i skiskyting i Holmenkollen i 2016/2017. Oslo ble tildelt VM i 2016 høsten 2012. Oslo kommune har påtatt seg vertskapsansvaret for arrangementet og skal stille Holmenkollen nasjonalanlegg for skiskyting til disposisjon etter samme modell som for VM i nordiske grener i 2011.

Miljø og samferdsel - blågrønn by

Med Venstre i førersetet i byrådsavdeling for miljø og samferdsel er den blågrønne byen en hovedprioritering. Ambisjonen er at Oslo skal være en internasjonalt ledende miljøby og resultatene viser at Oslo er langt fremme på miljøområdet såvel nasjonalt som internasjonalt. Arbeidet med å forsterke den blågrønne byen har høy prioritet med Venstre i byråd.

Hovedprioriteringer for Venstre og byrådet innenfor miljøarbeidet kan oppsummeres slik:

- videreføre og styrke satsingen på kollektivtransport
- fullføre kretsløpsbasert avfallssystem
- redusere luftforurensning og klimagassutslipp
- redusere byens vannforbruk og lekkasjer i ledningsnett
- redusere forsøpling og tagging
- fullføre arbeidet med å miljøsertifisere kommunens egne virksomheter

Miljøbyen

Det skal være enkelt for byens innbyggere å velge miljøvennlige løsninger. Derfor har byrådet bevisst satset på positive virkemidler som å styrke kollektivtrafikken (økt kvalitet, økt frekvens og lav månedskortpris), sykkeltiltak, kretsløpsbasert avfallssystem, tilskudd til utskifting av oljefyrer, utbygging av ladeplasser for elbiler, kollektivfelt for elbiler og gratis parkering for elbiler, for å nevne noe.

Store prosjekter er igangsatt. Bruk av oljefyring er faset ut i kommunens egne bygg og det er igangsatt et omfattende arbeid for å tilrettelegge for fjerning også av private oljefyringsanlegg. Flere store nybygg bygges med passivhusstandard eller lignende, T-banesystemet bygges videre ut og det er innført et effektivt og byomfattende system for kildesortering i Oslo.

Oslo kommune ønsker å gå foran som et godt eksempel på miljøområdet, og egne virksomheter miljøsertifiseres. Oslo er den kommunen i landet som er kommet lengst i sertifiseringen av egne virksomheter, og kommunen er en pådriver for at private virksomheter også skal miljøsertifiseres.

Byrådet sendte 31.10.2013 inn søknad om at Oslo blir European Green Capital i 2016. Søknaden tar for seg Oslo kommunes og byens klima- og miljøarbeid gjennom å svare opp 12 ulike temaområder innen klima, miljø, natur og biologisk mangfold, vann, avløp, avfall, energi, transport, luftkvalitet, bærekraftig arealbruk med blågrønn struktur, grønn innovasjon og miljøledelse.

Klima

Oslo skal redusere klimagassutslippene med 50 prosent innen 2030. I 2050 er ambisjonen at Oslo skal være en nullutslippsby.

I dag står transport for halvparten av klimagassutslippene, mens oppvarming av bygg står for omtrent 35 prosent. Klimatiltakene i transportsektoren omtales i kapitlene om transport. De viktigste tiltakene i denne sektoren er å styrke kollektivtrafikken og gjøre den fossilfri, samt å redusere transportbehovene gjennom fortetting med kvalitet og bedre planlegging.

Oslo kommune har vært en pådriver for å få trikk og T-bane til å benytte strøm med opprinnelsesgaranti, for å sikre at det benyttes 100 % fornybar energi.

For å nå Oslos ambisiøse klimamålsettinger satser byrådet på å gjøre Oslo til en «smart city», med minimal energibruk, bærekraftig ressursbruk og lave utslipp.

Byrådet har også sørget for at flere skip som ligger til kai i Oslo går på landbasert strøm istedenfor fossilt brensel.

I 2014 vil Venstres byråd for miljø og samferdsel legge frem en helhetlig energistrategi som viser hvordan kommunen skal jobbe for å nå sine klimamål. Energistrategien skal omhandle både energiresurser, energiproduksjon og energiforbruk i Oslo.

Den klimatilpassede byen er en mer robust by og avlaster gatenettet som flomvei. Elver og bekkers rolle kartlegges nå som primære flomveier, og gatenettet som sekundære flomveier.

Matavfall og kloakk blir drivstoff

Byrådet har videreført arbeidet med å bidra til et bærekraftig samfunn gjennom full utnyttelse av avfallsressursene, økt materialgjenvinning (plast, mat, metall) og energigjenvinning (strøm, varme, biogass).

Siden 2010 er kloakk fra rundt 280.000 mennesker blitt omgjort til biodrivstoff. Hver Oslo-innbygger bidrar med 8 liter hver, og nærmere 150 tunge kjøretøy og busser kjører i dag på biodrivstoff. I desember 2012 startet kommunen opp et innovativt biogassanlegg der Oslos matavfall også blir omgjort til biogass. Oslo kommune har nå verdens største optiske utsorteringsanlegg for matavfall og plastemballasje på Haraldrud og Klemetsrud, og disse har vært driftet opp mot full kapasitet i 2013. Anlegget kan produsere nok drivstoff til å drifte 135 busser årlig og gir klimagassreduksjoner tilsvarende 3.600 tonn CO₂.

Oslo kommune ved miljøbyråden vant i november 2013 prisen for Årets lokale klimatiltak for sitt kretsløpsbaserte avfallssystem. Konkurransen ble arrangert av Zero og KS for å skape oppmerksomhet rundt effektive klimaløsninger i norske kommuner og fylkeskommuner

Avfall blir ny energi

Utvidet kildesortering av matavfall og plast er nå på plass for alle husholdninger i Oslo. Avfallssortering, stadig flere returpunkter (over 600) og gjenbruksstasjoner er etablert over hele Oslo.

Andelen fornybare ressurser som utnyttes i fjernvarmesystemet er høy, og i hovedsak basert på energi fra avfall. Som følge av byrådets investeringer i biopelletskjel er CO₂-utslippene fra fjernvarme fallende.

Utslippene fra avfall går også ned som følge av uttaksanlegg for deponigass ved de fleste deponier, og innføring av deponiforbud. Prosjekt avslutning av avfallsdeponi på Grønmo ble vedtatt i 2013, og vil gjennomføres i årene frem mot 2019. Avviklingen av søppeldeponiet på Grønmo har en kostnadsramme på 220 mill kroner, men vil også innebære økt uttak av gass og tilrettelegge for åpning av bekker i området som vil styrke byens blågrønne struktur.

Utfasing av oljefyringsanlegg

Byrådet har sørget for at 170 kommunale bygg har gått fra fossil oljefyring til fornybar energi. Fra 2008 til 2013 er ca 1.000 av 13.800 oljefyrer blitt byttet ut med fornybar energi gjennom tilskudd og lån fra det kommunale Klima- og energifondet. Tilskuddene har ligget på ca. 22 millioner årlig. Det gis også tilskudd gjennom fondet til utskifting av forurensende vedovner.

Etter at den statlige støtteordningen Enova ble mer tilpasset Oslos støttesystem i 2013 har byrådet jobbet med å finne en ny innretning av Oslos tilskuddsordning, slik at ordningene ikke overlapper. Forslag til endret innretning legges frem i 2014.

Bedre luftkvalitet

Oslo skal ha ren luft. Byrådet har derfor i 2013 videreført arbeidet med oppfølging av Handlingspakke for bedre luftkvalitet i Oslo. Byrådet har også opprettholdt piggdekkgebyret som et permanent miljøtiltak for å redusere mengden svevestøv.

Det er en utfordring i Oslo å overholde forurensingsforskriftens krav til PM10 og NO2. Derfor skal tiltaksutredningen for luftkvalitet revideres i 2014, for å finne mer effektive tiltak, spesielt rettet mot NO2.

Med bakgrunn i at Statens vegvesen og den rødgrønne regjeringen ikke ville innføre de midlertidige, trafikkreduserende tiltakene som ble funnet mest effektive og egnet, og som ble vedtatt i Oslo i 2012, har byrådet ved Bymiljøetaten pålagt Statens vegvesen å utrede aktuelle tiltak som kan utføres på kort sikt

I tilleggsinnstillingen til budsjettet for 2014 foreslo byrådet utskifting av røykgassrensaneanlegget ved forbrenningsanlegget på Klemetsrud, et prosjekt som har en samlet kostnadsramme på 105 mill kroner. Prosjektet er nødvendig bl.a. for å overholde utslippskrav knyttet til svoveldioksid.

Ren by

Oslo skal fremstå som en ren, trivelig og velholdt by. Det er stort fokus på renhold av gater, parker, badeplasser og friområder. Med stadig flere innbyggere og økende bruk av parker og friområder, er det behov for styrket vedlikehold og renhold. Det betyr hyppig rydding og tømning av avfallsbeholdere. Venstre i byråd forsterket satsningen på renhold i 2012 og videreførte dette i 2013 og inn i 2014. Byrådet har bevilget ekstra midler årlig til økt renhold. I 2013 er det bevilget 10 millioner ekstra til utvidet renhold i sentrumsnære områder. I tillegg ble det bevilget 5 millioner ekstra i forbindelse med revidert budsjett.

Ekstra renholdsinnsetts i sentrumsnære områder prioriteres; herunder innenfor ring 1 og i tillegg områder som Grønland, Olafiagangen, Hausmannskvartalene, Meyerløkka og Holbergs plass. I flere av byens sentrumsnære gater og veier går det både feiebiler og avfallsplukkere hver natt. I områder med sterk forsøpling går plukkerne årlig en strekning tilsvarende Norges kystlinje. I fjor ble det også samlet inn 680 tonn avfall fra byens parker og friområder.

RUSKEN har etablert GateRusken hvor det ryddes daglig i Karl Johans gate med sidegater, Bygdøy Alle og Ullevålsveien med sidegater, i tillegg er Ruskenpatruljen godt etablert. Vi har også startet opp et «Renholdsforum», i første omgang i Grønlandsområdet, i samarbeid med huseiere, næringsliv og politi. Fjerning av tagging innen 24 timer skjer daglig gjennom Stopp Tagging-ordningen

Marka, parker og friområder

Nye og rehabiliterte strandområder og turveier de siste årene omfatter Sæterstranda, Malmøya, Mosseveien, Sollerudstranda/Lysaker, Håøya, Husbergøya, Ingierstrand, Ormsundbrua, Hovedøya,

Gjenåpning av bekker og elver omfatter blant annet: Alnaelva, Leirfossen og Bjerkedalen.

Åpning av nye parker i 2013: Verdensparken etappe 1, Bjerkedalen park, Rommensletta skulpturpark, Tiedemannsparken og Grorud park; dammen med parkarealer rundt.

Vann og avløp

Vannkvaliteten i vassdrag og i fjorden blir stadig bedre.

I tilleggsinnstillingen til budsjettet for 2014 foreslo byrådet en kraftfull miljøsatsing gjennom en utvidelse av Bekkelaget renseanlegg. Utvidelsen er nødvendig for å hindre at kloakk slipper ut i Oslofjorden ved kraftige regnskyll og prosjektet har en total kostnadsramme på 2,74 mrd kroner frem til 2019.

Midgardsormen finansieres og bygges for å minimere lekkasjer og utslipp til fjorden, ferdig sommeren 2014.

Miljø og samferdsel - sykkelbyen Oslo

At flere sykler er en forutsetning for at Oslo skal nå sine klima- og miljømål. I tillegg er sykling godt for folkehelsen, det er arealeffektivt og i motsetning til kollektivtrafikken krever det ingen driftstilskudd. Byrådet har lyktes med å øke sykkelandelen. En reisevaneundersøkelse gjennomført sist høst viser at andelen sykkelreiser i Oslo har økt fra 5 prosent i 2009 til 8,3 prosent i 2013.

Sykkelveier

Byrådet har satt fart i arbeidet med å bygge ferdig hovedsykkelveinettet i Oslo. Minst 500 millioner kroner skal investeres i å fullføre hovedsykkelveinettet i perioden 2013-2016.

Dette har vi gjort:

- Jerusalem bru: Ny gang- og sykkelvei over Akerselva
- Nytt sykkelfelt i Ullevålsveien fra Collets gate til Fagerborggata
- Ny sykkelvei: Vogts gate – Fjellgata
- Toveissykling i enveisregulerte gater i sentrum

Traseer under bygging i 2014:

- Sognsveien: oppstart april, arbeid pågår (ferdigstilles august 2014)
- Torggata: arbeid pågår (ferdigstilles august 2014)
- Tvetenveien (Haugerudveien – Ole Deviks vei)
- Nordstrandsveien (Langbølgen til Tysleveien)
- Korsgata (Markveien – Thorvald Meyers gate) – forutsetter vedtak i andre eller tredje kvartal

Totalt er ca. 5 km under bygging i 2014.

Sykkelprosjektet

Det er etablert et eget sykkelprosjekt underlagt byrådsavdelingen for miljø og samferdsel. Prosjektet ble styrket fra tre til fem stillinger i 2014 og leder arbeidet med ny sykkelstrategi for kommunen. Den nye sykkelstrategien legges frem av byråden for miljø og samferdsel i løpet av 2014. Som en del av ny sykkelstrategi vil byrådet gjennomføre tiltak utover bygging av sykkelveier, som å etablere flere sykkelparkeringsplasser, bedre vintervedlikeholdet slik at flere kan sykle vinterstid og andre tiltak som gjør det tryggere og enklere å være syklist i Oslo. Antallet bysykler skal også fordobles – til 3.000 – innen 2015. Oppdraget inneholder også en overordnet kvalitetsvurdering av hovedsykkelveinettet.

Sykkelprosjektet samarbeidet i 2013 med FutureBuilt om idékonkurransen Get a bike. Konkurranseforslagene gikk på både større overordnede og strategiske grep for bedre sykkelplanlegging så vel som mer konkrete forslag til kampanjer, sykkelhotell og lastesykler. Det er startet en prosess for å se på hvilke forslag som kan settes i verk både på kort og lang sikt.

Sykkelprosjektet er gitt i oppdrag å utarbeide forslag til kraftfulle tiltak for syklistene. I samarbeid med Bymiljøetaten og Statens vegvesen skal Sykkelprosjektet utarbeide tiltak som kan gjennomføres på relativt kort sikt (2013-2014). Arbeidet er i gang.

Kultur og næring

Med Hallstein Bjercke som byråd for kultur og næring har vi levert solid Venstre-politikk i Oslo. Her følger en oversikt over de viktigste sakene vi har gjennomført på kultur- og næringsfeltet.

Bystyret har vedtatt å bygge Lambda i Bjørvika

Den 5. juni vedtok Oslo Bystyre at nytt Munch-museum skal bygges i Bjørvika, og at det er det er arkitektkonkurransens vinner, "Lambda", som skal realiseres. Verdens Munch-hovedstad vil fra 2018 ha et praktbygg til å formidle, ta vare på og forske på arven fra en av verdens fremste kunstnere. Lambda vil gi Oslo nye muligheter til å skape interesse og forståelse for Munchs arbeider og kunst.

Frem til Lambda står ferdig, skal Munch-museet gis økonomisk handlingsrom til kvalitetsforbedringer, konservering og andre forberedelser til flytting. Fra 2014 ble det derfor lagt inn en styrking av driften på 15 millioner kroner årlig.

Det var Venstre som lanserte ideen om Munch til Bjørvika i 2005. Til å begynne med var det bare Venstre som støttet denne løsningen. Byrådspartiene ønsket museet til Vestbanen. Men i 2008 lanserte byrådsleder Erling Lae og kulturminister Trond Giske den berømte "museumskaalen", hvor Oslo kommune tilbød seg å selge Vestbanetomta tilbake til staten, slik at Nasjonalmuseet kunne plasseres der. Salget inngikk i en rocade der Deichmanske hovedbibliotek, som var vedtatt lagt til Vestbanen, ble flyttet til Bjørvika. Og så, den store overraskelsen: Munch-museet skulle få bli med på lasset, og skulle oppføres i Bjørvika! I september samme år stemte bystyret over forslaget, som fikk flertall med stemmene til Venstre, Høyre, Frp og SV.

De samme partier vedtok i 2010 å gå inn for å bygge arkitektkonkurransens vinner Lambda. Men i 2011 vedtok Oslo SV og Oslo Frp i sine årsmøter å gå imot Lambda. Etter valget høsten 2011 forsvant dermed flertallet for Lambda i bystyret. Reguleringsplanen for Lambda ble nedstemt. Så, i mai 2013, snudde SV igjen, og byrådet fikk betalt for sin tålmodighet i å snakke med de øvrige partiene for å forsøke å finne en løsning. Flertallet var på plass igjen. Her skal kulturbyråd Hallstein Bjercke fra Venstre, byrådsleder Stian Berger Røsland fra Høyre og SVs Marianne Borgen sammen ha ros for løsningen som til slutt kom på plass. Løsningen innebar i tillegg til nytt museum en omfattende satsing på områdeutvikling for Tøyen.

Planforslag for nytt Munchmuseum er nå oversendt politisk behandling fra Plan- og bygningsetaten. Forprosjektet for Lambda er per medio februar under arbeid i Kulturbyggene i Bjørvika, etaten som har byggherreansvar for det nye museet.

Bystyret har vedtatt å bygge nytt Deichmanske hovedbibliotek i Bjørvika

6. mars 2013 vedtok bystyret nytt hovedbibliotek i Bjørvika. Deichmanske bibliotek er den best besøkte kulturinstitusjonen i Oslo. Det nye biblioteket kan være operativt i løpet av første halvår 2017. Deichmanske bibliotek skal møte fremtiden gjennom å bevare det beste av bibliotekets kjernetilbud samtidig som en ny kulturallmenning skal utvikles. Biblioteket skal inspirere til lesing og legge til rette for at kunst, kultur og informasjon av høy kvalitet blir et tilbud for alle brukere. Nye Deichman i Bjørvika blir ikke bare et bibliotek, men et nasjonalanlegg for kultur og kunnskap, og det er forventet over to millioner besøk til det nye biblioteket hvert år.

29. februar 2014 ble byggestart i Bjørvika markert, og byggeplassen erklært for åpnet. Arbeidet med spunting, det vil si de første grunnarbeidene, er nå påbegynt.

Byrådet satser på Tøyen

Byrådet og SV ble enige om en stor satsing på Tøyen i sammenheng med at Munch-museet flytter fra Tøyen til Bjørvika. Satsingen omfatter et områdeløft for Tøyen over fem år, med 25 millioner fra kommunen i året, som i hovedsak disponeres av bydelsutvalget i Gamle Oslo.

I tillegg kommer en rekke andre prosjekter: Tøyensenteret skal oppgraderes, og Tøyen t-banestasjon opprustes. Det skal anlegges et Nytt badeland på Tøyen, og etableres et sammenhengende grønt- og parkdrag, eller et grøntlokk, over Finnmarksgata. Det skal etableres et vitensenter på Tøyen. Tøyen skole skal være en kultur- og miljøskole og et kultursenter for bydelen. Dette innebærer blant annet utvidet åpningstid og aktiviteter utenfor vanlig skoletid, og tilbud på Tøyen skole i regi av Oslo musikk- og kulturskole (OMK) to ettermiddager i uken.

Oslo musikk- og kulturskole gis i løpet av 2014 og 2015 økt kapasitet med minst 700 nye plasser, bl.a. gjennom etablering av en ny kulturstasjon på Tøyen skole. Målet er å ha kulturstasjonen ferdig til skolestart 2014/2015.

Også på det sosialfaglige feltet skal det legges ned ekstra innsats for Tøyen. Omfanget av rus- og psykiatritilbudet i Tøyenområdet skal kartlegges, for å vurdere om noen av tilbudene skal flyttes til andre deler av byen. Det skal etableres et prosjekt i bydel Gamle Oslo som særlig skal arbeide med personer med dobbeltdiagnosen rus/psykiatri, et aktiviserings- og sysselsettingsprosjekt med målsetting om å få flere kvinner med innvandrerbakgrunn ut i arbeid, og et eget miljøarbeiderprosjekt for økt beboeroppfølgning i de kommunale boligene i bydel Gamle Oslo. I tillegg skal det gjøres en stor innsats på boligfeltet. Blant annet skal det legges til rette for at en del av de kommunale boligene på Tøyen blir studentboliger. Det skal kjøpes minst 600 nye kommunale boliger de neste årene, noe som gir gode muligheter både for en spredning og en oppgradering av hele boligmassen.

Historisk satsing på kommunale boliger

De neste årene skal kommunen kjøpe netto minst 600 nye kommunale leiligheter, med særlig vekt på å etablere nye spesialboliger til personer med dobbeltdiagnoser. Satsingen vil medføre en vesentlig spredning av kommunale boliger i byen, en heving av den samlede standarden på boligmassen, samt at tilbudet av kommunale boliger vil bli langt bedre tilpasset et variert behov.

Blant annet skal det etableres en rekke nye boliger for spesialtilpasset rus/psykiatri dobbeltdiagnose og personer som behandler boligen røft - uten at det går ut over bokvaliteten. Til dette tar vi blant annet i bruk modulhus, som kan bygges raskt, holder høy kvalitet, og vil være et svært godt sted å bo for de som skal flytte dit. Vi tar altså en del personer med spesielle behov ut av ordinære bomiljøer, og inn i tilpassede boliger med tilrettelagte tjenester.

Resultatet av satsingen er at vi

- gir bedre og mer tilpassede boliger og oppfølging til de som trenger hjelp
- løser opp i bomiljøer med tett konsentrasjon av kommunale boliger
- flytter personer med dobbeltdiagnose rus/psykiatri ut av ordinære boliger, slik at for eksempel barnefamilier som bor der også vil oppleve en tryggere hverdag
- følger opp boligbehovsplanen vedtatt av bystyret i Oslo

Boligbehovsplanen ble vedtatt av Oslo Bystyre den 6. mars 2013, og er det styrende dokumentet for kommunens arbeid med å møte boligbehovet til vanskeligstilte og personer med nedsatt funksjonsevne på boligmarkedet.

Av historiske årsaker er det en langt større konsentrasjon av kommunale boliger i indre øst (Sagene, Gamle Oslo og Grünerløkka) enn i resten av Oslo. I tillegg er kommunale boliger også ofte svært konsentrert innad i den enkelte bydel. Det er også slik at man har en mindre variasjon i boliger enn hva behovet tilsier. Ulike brukergrupper har ulike behov, og det kan ofte være fornuftig at de ikke bor i samme boområde – dette gjelder for eksempel barnefamilier og rusavhengige.

49 % av Boligbyggs leieobjekter er i dag lokalisert i indre øst, mens 16 % er lokalisert i de vestlige bydeler.

I perioden 2004 til 2009 ble det solgt 814 boliger, hvorav 650 indre øst. I samme periode ble det kjøpt 109 boliger, hvorav 3 i indre øst. I denne perioden kvittet kommunen seg med en stor mengde uhenksommessige boliger, mange i svært dårlig tilstand. Samtidig er det gjort en enorm innsats for å

få ned ledigheten, fra rundt 10 % i 2004 til godt under 4 % i dag. Dermed er et stort antall boliger tilgjengeliggjort.

De siste år har det imidlertid vært en betydelig økning i antall kjøp, og i 2012 ble det kjøpt 58 boliger mot 43 salg. Det er et stort behov for større familieboliger i Oslo. Derfor er boligene som selges små og uhensiktsmessige leiligheter, mens leilighetene som kjøpes er hovedsakelig større familieboliger, samt boliger som gjøres om til slike som er vanskelige å leie i markedet, f. eks. tilpassede boliger til personer med funksjonsnedsettelse.

Vi har vridd kommunens kulturtilskudd mot mer nyskaping

Oslo har landets beste ordning for kulturtilskudd. I tildelingen av tilskudd til kunst- og kulturtiltak for 2013 ga vi et markant løft til nyskaping. Byråden opprettet en egen avsetning for innovasjon innen kultur på 6,1 mill. kr., og også avsetningen til løpende kunst- og kulturtiltak ble økt til 6,1 mill. kr.

Den nye avsetningen skal brukes til å inspirere talenter, redusere risiko ved eksperimentering og invitere til partnerskap om økonomisk innsats. Avsetningen til løpende tiltak ble økt fordi vi vet at nye initiativ gjerne er av mer spontan karakter, og dukker opp i løpet av året. Målet med justeringen er at støtte til kulturlivet i større grad skal virke nyskapende, og i mindre grad konserverende.

Andelen av den totale tilskuddspotten som går til nyskaping økte med dette fra 1 % til 8 %. Av 165 millioner er 152 fortsatt "vanlige" driftstilskudd. Søkingen til innovasjonsordningen var over all forventning, og mer enn 100 aktører søkte om til sammen mer enn 40 millioner kroner. I budsjettet for 2014 kuttet bystyret i denne ordningen, men fra 2015 ligger den igjen inne i økonomiplanen.

Ny ordning for kunst i kommunale bygg og uterom

I 2011 ble det vedtatt at 0,5 % av kommunens totale investeringsbudsjett skal avsettes til kunstproduksjon i kommunale bygg og uterom, og at midlene skal settes direkte inn i Kunstfondet. Tidligere var regelen 2 % av direkte byggekostnader, og man måtte sette av midler i hvert enkelt byggeprosjekt. Med ny ordning øker beløpet som settes av til kunstproduksjon, og utgjør mer enn 120 mill over en fireårsperiode. Det blir også enklere og mindre byråkratisk å få satt av pengene.

I 2013 ble en ny ordning for forvaltning av midlene innført. Vi har erstattet et politisk styre med et faglig styre, og åpnet for at det kan kjøpes inn kunst fra gallerier. Slik skapes en større avstand mellom politikk og kunstfaglige vurderinger, og vi åpner for flere måter å vurdere kvalitet på. Her ligger Oslos ordning langt foran den statlige.

Oslo Kino

Oslo Kino ble i mai 2013 solgt til Egmont Nordisk Film AS, i det som må kalles en «lykkelig skilsmisse». Selskapet vil være en garantist for et langsiktig eierskap, og for videreutvikling og nødvendige investeringer i Oslo Kino. Venstre er overbevist om at dette vil gjøre Oslo Kino enda bedre rustet til å møte den raske utviklingen i teknologien, i markedet, og i byen.

Kinopolitikken i Oslo utøves gjennom konsesjonsvilkår og støtteordninger. Konsesjon sikrer like vilkår for alle kinoaktører, samtidig som det stilles krav om et bredt og godt tilbud. Kommunen kan også gå inn med prosjekt- og driftsstøtte til filmkultur. Filmfestivaler får for eksempel støtte, på samme måte som andre kulturfestivaler.

Kjøpssummen ble på ca. 630 millioner kroner, etter en prosess hvor kommunen gikk bredt ut i markedet. Budet fra Egmont Nordisk Film ble vurdert til å være det beste, både finansielt og kulturelt. Også Oslo Kino selv var svært fornøyd med å få ny eier, og uttalte at salget ville bidra til en god balanse i det norske kinomarkedet til beste for publikum og bransjen. Alle parter var enige om at salget kunne betegnes som en lykkelig skilsmisse.

Oslo Nye skal bli prosjektteater, og har fått midler til omstilling

I mars 2013 behandlet bystyret en sak om hvordan Oslo Nye Teater skal sikres, og rustes for fremtiden. En gradvis omstilling mot et prosjektbasert teater vil sette Oslo Nye i stand til å skape et enda bedre teater. I revidert budsjett for 2013 ble det også lagt inn 5 millioner kroner i omstillingsmidler til teateret.

Oslo Nye Teater fremdeles skal ha en sentral plass i byens kulturliv. Samtidig skal teateret søke seg nærmere tilbake til sitt opprinnelige formål om å fremme det nye teateret.

Omstillingen innebærer en gradvis overgang, styrt av teateret selv, mot et prosjektbasert teater. Dette innebærer en videreutvikling av det arbeidet som alt er igangsatt med prosjektorganisering av stykker. Venstre mener endringen vil føre til et kunstnerisk mer spennende teater, og åpner for nyskaping og mangfold enten det gjelder tekst, produksjon, regi eller medvirkning. Ressursene skal tilpasses de ideene man har for hva som skal vises ved teateret, i stedet for at ideene begrenses av at ressursene er gitt og bundet.

Byrådet har signalisert en omstillingsperiode på 3-5 år, og vil som eier og tilskuddsyter følge opp omstillingen underveis.

Færre men mer målrettede skjenkekontroller

Venstre ønsker at det skal være enkelt og byråkratisk å starte opp et serverings, salgs- eller skjenkested i Oslo. Men useriøse aktører skal lukes ut mye raskere enn før. Næringsetaten endret i 2012 tilnærmingen til kontroll av skjenkebevillinger. Det ble gjennomført færre, men grundigere kontroller samt økt fokus på samarbeid og dialog med bransjen. Sammen med Salutt-prosjektet har dette gitt gode resultater og er en tilnærming som Næringsetaten har fått gode tilbakemeldinger på. Det ble gjennomført ca 1000 færre kontroller i 2012, og det ble skrevet 332 rapporter (mot 255 i 2011). Det er i 2012 inndratt 38 bevillinger som følge av brudd på serverings- og alkoholloven, mot 37 i 2011 og 26 i 2010. 18 bevillinger er blitt inndratt som følge av skjenking til åpenbart påvirkede personer mot 9 i 2011 og 2 i 2010. Tallene tyder altså på at målrettingen virker.

SALUTT-prosjektet (Sammen lager vi utelivet tryggere)

SALUTT er et samarbeid mellom Oslo kommune, Oslo politidistrikt og utelivsbransjen og er begrenset til et geografisk område rundt Fridtjof Nansens plass. Prosjektets formål er å redusere og forebygge overskjenking, skjenking til mindreårige, vold og ordensforstyrrelser ved å ha en positiv dialog med utelivsbransjen, opplæring av bransjen samt økt kontroll og tilsyn. Foreløpige resultatmålinger er entydig positive i form av mindre vold, færre ordensforstyrrelser og mindre overskjenking i prosjektområdet. Utelivsbransjen er fornøyd med de dialogbaserte kontrollene og mange av stedene kan vise til klare tegn på forbedring av driften. Også utelivsaktører utenfor prosjektområdet viser interesse for prosjektet og ønsker å ta del i SALUTT. Prosjektet foreslås nå utvidet til et større område.

Oslo kommune har vedtatt at SALUTT-prosjektet skal utvides og har lagt inn 3,2 mill. i budsjettet i

2014 og 14,0 mill. i økonomiplanperioden. I desember 2013 signerte Oslo kommune og Oslo politidistrikt en samarbeidsavtale for en felles innsats for å videreutvikle prosjektet. Prosjektområdet til SALUTT skal utvides til Karl Johan og Paleet-kvartalet i 2015, og arbeidsmetoden skal etter planen benyttes i hele Oslo indre by.

OXLO – Oslo Xtra Large

Oslo er ledende på integrering. Arbeid, utdanning og egen bolig har vært tre suksessfaktorer for integreringsarbeidet i Oslo. Sammenliknende analyser og studier viser at Oslo skårer høyest blant byer i Europa på disse viktige områdene. Oslo skårer høyt både i Eurocities MIXITIS indeks og i Europarådets ICC Index.

Blant de positive utviklingstrekkene ved integreringsarbeidet i Oslo er de mange unge voksne med minoritetsbakgrunn som gjør det godt i utdanning og arbeidsliv, særlig gjelder det unge kvinner. Både ungdom som har innvandret selv og barn av innvandrere er overrepresentert i realfags-, medisin- og ingeniørstudier ved universitet og høyskoler.

Stadig flere innvandrere med midlertidige ansettelsesforhold får seg fast arbeid og etablerer familie. Blant barnefamilier med innvandrerbakgrunn er andelen som eier sin egen bolig over 70%.

I Byrådets sak om integreringspolitikken «OXLO - Oslo Xtra Large» legges det blant annet vekt på at kommunen skal samarbeide bredt med utdanningsinstitusjoner, næringsliv og frivillige organisasjoner. Oslos bydeler og skoler skal legge til rette for gode møteplasser. Innsatsen for å matche innvandrernes ressurser med arbeids- og næringslivets behov skal styrkes ytterligere.

En ny handlingsplan for LHBT-personer (lesbiske, homofile, bifile og transpersoner) er også under utarbeidelse, i tett dialog med Landsforeningen for lesbiske og homofile (LLH). Planen skal lanseres i løpet av 2014.

Prinsipper for god kommunal eierstyring av aksjeselskaper

Godt offentlig eierskap handler om å forstå hvorfor klare mål og en tydelig rollefordeling mellom eier, styre og ledelse for et selskap er i eiers interesse. Bystyret i Oslo vedtok i desember 2011 ti prinsipper for god eierstyring av aksjeselskaper.

Oslo Kommune eier aksjer i aksjeselskaper enten for å tjene penger, eller for å gjennomføre kommunale oppgaver. Kommunen har aksjer for mange titalls milliarder, og et godt eierskap er derfor avgjørende.

Både i norsk og internasjonal sammenheng har det lenge vært diskutert hvordan man får mest igjen for eierskapet, uansett hva formålet er. OECD og flere offentlige eiere, blant annet den norske Regjeringen, har sluttet seg til at man bør ha et sett grunnleggende kjøreregler som gjelder for alle selskapene.

Når selskapenes eiere, styre og ledelse vet hvilket mål man jobber mot, hvem som har hvilke roller, hvordan kommunikasjon skal foregå og hva som er spillereglene, øker sjansene for gode resultater.

Målet med prinsippene for god eierstyring er at de bidrar til verdiøkning og bedre resultatoppgåelse i selskapene. Prinsippene gir gode kjøreregler for når man skal holde fingrene av fatet, og når man bør ha hånda på rattet. Da kan kommunen få mest mulig igjen for sitt eierskap, enten i kroner og øre, eller i oppnåelse av kommunens politikk, til glede for hele byens befolkning.

Samarbeid med verdens mest kreative byer om ny næringsutvikling

Fra 1. januar 2014 ble det nye næringsutviklingselskapet Oslo Business Region AS etablert. Selskapet vil være svært viktig i arbeidet med å realisere byrådets strategier for en kunnskapsbasert næringsutvikling. Oslo Business Region skal bidra til å utvikle Osloregionens attraktivitet. Strategi og prioriteringer skal være basert på næringslivets behov.

Gjennom å utvikle samarbeid om konkrete prosjekter og tiltak med næringsliv, kunnskapsinstitusjoner og andre innovasjonsaktører, skal selskapet profilere Osloregionen internasjonalt, utvikle næringsmiljøer og fremme entreprenørskap. Det skal også arbeide med å tiltrekke kunnskapsarbeidere, forskning, innovasjon, samt bedriftsinvesteringer og etableringer. I tillegg skal selskapet jobbe analytisk, med å styrke kunnskaps- og beslutningsgrunnlaget for politikk- og strategiutforming. Byrådet har som ambisjon at Oslo Business Region skal være hele Osloregionens næringspolitiske virkemiddelapparat. Selskapet skal fra starten av ha et regionalt perspektiv på næringsutvikling. Kommunen ønsker flere eiere fra hele regionen inn i selskapet etter hvert.

For å nå byrådets ambisjoner, er det ikke nok at vi holder sammen i regionen. Det er viktig også å lage internasjonale koblinger, og knytte Oslos miljøer sammen med ledende internasjonale miljøer ute.

Oslo kommune har det siste året etablert konkrete samarbeid med flere utvalgte byer. Formålet er å bidra til internasjonalisering av Osloregionens næringsliv, og å stimulere til nærings- og forskningssamarbeid. Det internasjonale samarbeidet er for tiden særlig rettet mot London Borough of Hackney, Austin i Texas og Toulouse i Frankrike. Vi arbeider konkret med å etablere en "Creative City Alliance" mellom Oslo, Austin og Hackney. Det viktige i samarbeidet med disse byene er at vi har konkrete prosjekter og temaer å samarbeide om. Som et eksempel lærer vi både om etterbruk av OL-anlegg og om etablering av kreative co-working-spaces av Hackney i London.

Finans

Også innenfor finansfeltet er det gjennomført mye bra Venstrepolitikk, selv om finansbyråden representerer et annet parti. Venstre har egen byrådssekretær i finansavdelingen. Her følger en oversikt over noen av de viktigste sakene:

Forsterket innsats mot korrupsjon

I byrådsrklæringen fra 2011 står det at byrådet vil arbeide aktivt for å hindre korrupsjon og andre misligheter. Korrupsjon er misbruk av makt i betrodde stillinger for personlig gevinst.

Anskaffelser er et utsatt område fordi det er store verdier i omløp. I Oslo kommunes anskaffelsesstrategi for perioden 2013-2016, som ble vedtatt av byrådet i 2013, fremgår det at alle kommunens virksomheter skal ha rutiner som forebygger muligheter for misligheter og korrupsjon knyttet til anskaffelser, og at virksomhetene årlig skal vurdere hvilke tiltak som bør gjennomføres. Oslo kommunes anskaffelser skal være innovative, økonomisk effektive og skape tillit til Oslo kommune som innkjøper, samtidig som anskaffelser skal være organisert med klare ansvarlinjer og kontrollmekanismer.

Oslo kommune er pilot i antikorrupsjonsprosjektet «Åpenhet, integritet og antikorrupsjon i kommunesektoren» i regi av KS og Transparency International. Målene med prosjektet er å sette antikorrupsjon på dagsorden og bidra til at tillitsskapende forvaltning styrkes, få oversikt over risiko for korrupsjon og brudd på god etisk standard, fremskaffe oversikt over behovet for verktøy og metoder i antikorrupsjonsarbeidet og få tatt slike i bruk, samt å utarbeide en egen antikorrupsjonshåndbok for kommunesektoren.

Antikorrupsjonsprosjektet har så langt blant annet resultert i utgivelsen av «Beskytt kommunen», som er en håndbok i antikorrupsjon. Håndboken vektlegger at kommunene ved å ha en tydelig strategi for anskaffelser og å implementere den i alle ledd, vil kunne redusere risikoen for feil, misligheter og korrupsjon.

Oppbygging av anskaffelsesfaglig kompetanse, klare rutiner og tydelig ansvar for å etterleve dem er sentrale elementer i en slik strategi. I Oslo kommunes vedtatte strategi for anskaffelser for perioden 2013-2016, er forannevnte elementer viktige bærebjelker. Det er også utarbeidet en implementeringsplan.

Oslo kommune har også etablert et nettverk mot korrupsjon for kommunens virksomheter og varslingsordninger både sentralt og lokalt. Risikostyring og internkontroll skal være integrert i

virksomhetsstyringen, med risikohåndtering for å forebygge og avdekke misligheter og korrupsjon i alle grunnleggende prosesser som myndighetsutøvelse, anskaffelser, IKT, økonomi og personal. Etske regler, herunder særskilte forretningsetiske regler, skal være lest og forstått av alle ansatte og skal gjennomgås årlig.

Medlemskap i Transparency International Norge

Byrådet søkte den 10. april 2013 om medlemskap i Transparency International-Norge. Gjennom sitt medlemskap støtter Oslo kommune opp om det viktige arbeidet som TI gjør for å motvirke og bekjempe korrupsjon og korrupsjonslignende adferd både nasjonalt og globalt. Oslo kommune forplikter seg også til å motarbeide alle former for korrupsjon og misbruk av posisjon, og for å arbeide for å fremme åpenhet, ansvarlighet og integritet.

Medlemskapet sikrer også at Oslo kommune vil kunne dra nytte av den kunnskap og kompetanse som Transparency International utvikler og tilegner seg, både nasjonalt og internasjonalt.

Kontraktskrav i forbindelse med vareanskaffelser, tilslutning til ILOs kjernekonvensjoner

I finansbyrådets sak 3/2012 besluttet det å stille kontraktskrav til leverandører og dennes underleverandører om å overholde ILOs kjernekonvensjoner i forbindelse med varekontrakter der det anses å være risiko for brudd på kjernekonvensjonene i leverandørkjeden/produksjonsprosessen. Det besluttet også i finansbyrådets sak at det i konkurranser om slike varekontraktene skal stilles som kvalifikasjonskrav at leverandøren har et kvalitetssikringssystem som muliggjør systematisk oppfølging av kontraktskrav knyttet til ILOs kjernekonvensjoner nedover i leverandørkjeden.

Hensikten er å kunne diskvalifisere useriøse leverandører som ikke tar samfunnsansvar på alvor, og gi rettferdige konkurransevilkår til leverandører som jobber aktivt for å sikre ivaretagelse av internasjonalt anerkjente menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter i hele leverandørkjeden.

Utviklings- og kompetanseetaten, som sorterer under byrådsavdeling for finans, utarbeider standardformuleringer som innarbeides i konkurransegrunnlag og kontrakter der det anses å være risiko for brudd på internasjonalt anerkjente menneskerettigheter og ILOs kjernekonvensjoner i leverandørkjeden/produksjonsprosessen. Etaten vil også utarbeide veiledningsmaterieill til kommunens virksomheter og leverandører, for at disse skal kunne håndtere kravene på en ressurseffektiv og hensiktsmessig måte.

Tilslutning til FNs Global Compact

I byrådsrklæringen av den 24. oktober 2011 fremgår det at byrådspartiene Høyre, Venstre og KrF skal forsterke og forankre kravene til etiske, sosiale og miljømessige innkjøp i kommunens eget anskaffelsesregelverk, som et bidrag i forhold til å utøve kommunens samfunnsansvar.

Oslo kommune skal gjennomføre anskaffelser med vekt på samfunnsansvar gjennom å ivareta helheten av et økonomisk, miljømessig, sosialt og etisk ansvar.

Tidligere bystyrerepresentant for Venstre, Olaf Thommessen, tok i 2009 initiativ til at Oslo kommunes anskaffelsesreglement skal bidra til at kommunens leverandører driver sin virksomhet i overensstemmelse med FNs ti Global Compact-prinsipper om menneskerettigheter, arbeidslivsstandarder, miljø og antikorrupsjon:

Menneskerettigheter

Prinsipp nr. 1 Støtte og respektere vern om internasjonalt anerkjente menneskerettigheter
Prinsipp nr. 2 Påse at de ikke medvirker til brudd på menneskerettighetene

Arbeidslivsstandarder

Prinsipp nr. 3 Holde organisasjonsfriheten i hevd og sikre at retten til å føre kollektive forhandlinger anerkjennes i praksis
Prinsipp nr. 4 Sikre at alle former for tvangsarbeid avskaffes
Prinsipp nr. 5 Sikre at barnarbeid reelt avskaffes
Prinsipp nr. 6 Sikre at diskriminering i arbeidslivet avskaffes.

Miljø

Prinsipp nr. 7 Støtte en føre- var- tilnærming til miljøutfordringer
Prinsipp nr. 8 Ta initiativ til fremme av økt miljøansvar
Prinsipp nr. 9 Oppmuntre til utvikling og spredning av miljøvennlig teknologi

Antikorrupsjon

Prinsipp nr. 10 Bekjempe enhver form for korrupsjon, herunder utpressing og bestikkelser

Snaue seks måneder etter at Venstre trer inn i byrådet, forplikter Oslo kommune seg til å følge FNs Global Compact-prinsipper. Dette skjer i brev fra finansbyråden av den 15. mai 2012 til FNs generalsekretær Ban Ki-moon (letter of commitment). Oslo kommune er den første kommunen i Norge som har gjort dette.

Oslo kommune er blitt FairTrade-by

I bystyrets møte den 6. desember 2006 ble det besluttet å arbeide for å gjøre Oslo til en FairTrade-by. Vedtaket ble fattet etter initiativ fra Venstres gruppeleder Ola Elvestuen (privat forslag av den 5. september 2006).

FairTrade er en internasjonal merkeordning som gjennom handel skal styrke bønder og arbeidere i fattige land. FairTrade-standardene skal blant annet sikre gode arbeidsforhold, bærekraftig råvareproduksjon samt rettferdig handel (gjennom gode handelsbetingelser). Målet er å bidra til at det finner sted en positiv utvikling i lokalsamfunn i utviklingsland.

Den 7. april 2011 mottok Oslo kommune bekreftelsen på at Oslo har fått status som FairTrade-hovedstad. Ca 30 kommuner har p.t. FairTrade-status i Norge.

Lederen for FairTrade styringsgruppen i Oslo kommune er Olaf Thommessen, tidligere nestleder i Venstre og bystyrerepresentant i Oslo (2007-2011).

Oslo er verdens elbilhovedstad

I forbindelse med budsjettforliket om budsjettet for 2010 fremmet Venstre krav om, og fikk gjennomslag for, at alle nye tjenestebiler skal baseres på nullutslippsteknologi. Dette ble også gjentatt i forbindelse med bystyrets vedtak i byøkologisk program i 2011.

H/V/KrF-byrådet har bestemt at Oslo kommunes tjenestebiler skal baseres på nullutslippsteknologi, og i byrådserklæringen er det slått fast at dette skal være gjennomført innen utgangen av 2015. I januar 2013 ble det inngått en samkjøpsavtale om kjøp av ca 1.000 nye elbiler. Samkjøpsavtalen, som administreres av Utviklings- og kompetanseetaten, er obligatorisk, noe som innebærer at alle kommunens virksomheter plikter å avrope på avtalen dersom de har behov for 2-, 4- eller 5-seters personbiler, varebiler eller biladministrasjonstjenester.

I revidert budsjett for 2013 fremmet byrådet forslag om å sette av 50 millioner kroner til kjøp av nye elbiler. Forslaget ble vedtatt av bystyret i juni 2013.

I august 2007 fremmet Venstres gruppeleder Ola Elvestuen et privat forslag om etablering av 100 nye ladestasjoner for elbiler hvert år i fire år, dvs. at det skulle settes opp totalt 400 ladestasjoner for elbiler i løpet av fireårsperioden 2008-2011. Forslaget vedtas av bystyret og gjennomføres i tråd med forutsetningene.

Pr. i dag finnes det ca 860 ladepunkter for elbiler i Oslo.

Etter at Venstre i 2011 ble byrådsparti, er målsettingen økt fra 100 nye ladestasjoner hvert år til 200 nye ladestasjoner hvert år. Frem mot 2016 skal det etableres 800 nye ladestasjoner i Oslo, som skal kunne benyttes av alle som bruker elbil. I tillegg skal det etableres 720 nye ladestasjoner forbeholdt Oslo kommunes egne elbiler. Totalt vil derfor antallet ladestasjoner øke med 1.520 frem mot 2016.

Oslo er verdens elbilhovedstad.

Justering av Oslo kommunes pensjonsordning

Oslo kommune har i en årrekke tilbudt sine egne arbeidstagere en tjenstepensjonsordning som har vært bedre enn de ordningene som tilbys av staten eller av andre norske kommuner. Mens nivået på pensjonsytelsen fra Oslo kommunes tjenstepensjonsordning har vært 70 prosent av sluttlønn ved full opptjening, har nivået i øvrige tjenstepensjonsordninger i offentlig sektor vært ca. 66 prosent av bruttolønn. Denne forskjellen kan virke ubetydelig, men akkumulert over tid, gjennom flere år, blir de økonomiske konsekvensene svært store. I Oslo kommune økte pensjonskostnadene med omlag 750 millioner kroner fra 2011 til 2012, samtidig som det akkumulerte premieavviket ved inngangen til inneværende år var på hele 5,7 milliarder kroner.

Etter at Venstre trådte inn i byrådet i oktober 2011 ble det derfor fremmet forslag om å justere ytelsesnivået i tjenstepensjonsordningen for fremtidige ansatte, slik at nivået bringes i

overensstemmelse med gjeldende nivå i staten og i øvrige kommuner. Oslo kommune kan ikke i lengden tilby pensjoner som ligger over nivået i resten av kommune-Norge. Konkret innebar endringen som byrådet foreslo at ytelsesnivået ble justert ned fra 70 prosent til 67,3 prosent med virkning fra den 1. januar 2012. Endringen gjelder for nyansatte, mens opptjente rettigheter til eksisterende ansatte ikke røres. Ytelsesnivået i tjenestepensjonsordningen reguleres således kun for fremtidige ansatte, ikke for eksisterende ansatte.

Endringen vil på sikt innebære betydelige besparelser for kommunen, og innebærer en harmonisering med nivået i staten og resten av kommune-Norge. Samtidig er det viktig å presisere at selv med et redusert ytelsesnivå vil pensjonsutbetalingene opprettholdes på et nivå som ligger godt over det de fleste kan forvente å oppnå gjennom en lang yrkeskarriere i privat sektor.

H/V/KrF-byrådets forslag ble vedtatt i bystyret med støtte fra Frp, mens Ap, SV, R og MDG stemte imot (bystyresak 421/2011).

Byrådet i Oslo er opptatt av å synliggjøre at dagens ytelsesbaserte tjenestepensjonsordning ikke er økonomisk bærekraftig, og vil i løpet av kort tid fremme en byrådssak om utfordringene knyttet til dagens kommunale tjenestepensjonsordning. Målet må være å få på plass endringer slik at den økonomiske bærekraften sikres over tid, og som ikke innebærer at kostnadsnivået blir så høyt at andre viktige velferdsoppgaver blir skadelidende.

Ny anskaffelsesstrategi med vektlegging av innovasjon

Oslo kommune er en landets største offentlige innkjøper. Årlig anskaffer Oslo kommune varer og tjenester for om lag 17 mrd kroner. Antall innbyggere antas å øke betydelig de nærmeste årene, og befolkningsveksten vil kreve store investeringer i barnehager, skoler, sykehjem og teknisk infrastruktur, herunder innenfor kollektivtrafikken. De neste fire årene skal det investeres for ca 30 mrd kroner, hvorav over 12 mrd i skolebygg.

Våren 2013 la byrådet frem forslag til ny anskaffelsesstrategi (byrådssak 1036/13 av den 4. april 2013). Den reviderte strategien skiller seg fra tidligere strategi ved at innovasjon løftes frem som metode for å utfordre og stimulere til nytenkning og best mulige løsninger for å dekke kommunens behov på en formålstjenlig og kostnadseffektiv måte. Kommunen skal blant annet være en pådriver for bruk av ny teknologi som kan løse behov på en bedre måte.

Etablering av møteplasser mellom innkjøper og leverandører i en tidlig fase av innkjøpsprosessen skal brukes for å skape bedre vilkår for innovasjon. Leverandører skal få bedre kunnskap om kommunens behov, og skal utfordres og stimuleres til nytenkning og nyskaping. Samtidig bedres bestillerkompetansen i kommunen når innkjøperer møter potensielle leverandører og får informasjon om mulighetene i markedet.

Oslo kommune deltar i Nasjonalt program for leverandørutvikling (LUNO), som er et femårig program initiert av NHO og KS med fokus på bærekraftige løsninger. Deltagelsen har så langt resultert i innføring av smarthusteknologi i boliger tilnyttet Omsorg+ og til utfasing av oljefyrer i Osloskolene.

Dialogkonferanser brukes som møteplass med leverandører i markedet og andre for å kartlegge om det finnes eksisterende løsninger eller om det er behov for tilpasninger eller ny utvikling, herunder også evt. om det er behov for forsknings- og utviklingsarbeid. Åpner også for at flere leverandører kan gå sammen om å tilby helhetlige løsninger.

Konkurranspreget dialog kan brukes ved særlig komplekse anskaffelser for å utfordre og stimulere

leverandørmarkedet til nytenking, innovasjon og bedre løsninger. Når denne prosedyreformen benyttes må kunngjøringen beskrive hvilke(t) behov anskaffelsen skal dekke, samt hvilke kvalifikasjonskrav som skal stilles til leverandørene. Deretter skal det gjennomføres en prekvalifisering av leverandører, og på grunnlag av denne innleder kommunen en dialog med de kvalifiserte leverandørene om mulige løsninger. Formålet med dialogfasen er å identifisere og fastslå hvordan kommunens behov best kan dekkes. Etter avsluttet dialogfase inviteres leverandørene til å inngi endelig tilbud basert på de løsninger som er identifisert.

Ulike former for offentlig-privat samarbeid (OPS) vil også kunne bidra til nyskaping, økt kvalitet og større fokus på livsløpskostnader.

I den nye anskaffelsesstrategien er også kommunens samfunnsansvar i forbindelse med anskaffelser tydeliggjort og presisert.

Åpne data

I byrådserklæringen fremgår det at byrådet vil frigi offentlige grunndata og legge til rette for bruk av åpne IT-standarder og filformater. Etter at Venstre gikk inn i byrådet i oktober 2011, har Oslo kommune sørget for å tilgjengeliggjøre ulike kommunale data.

Eksempler på åpne data som er publisert på datahotellet til Difi (data.norge.no) omfatter blant annet datasett vedrørende demografi og befolkning, byrådets budsjettforslag og økonomiplan samt regnskapstall. I tillegg er Statistisk årbok for Oslo kommune lagt ut som åpne datasett, og også tilskudds- og stipendordninger innenfor kulturområdet.

Byrådet er opptatt av at Oslo kommune skal være i front i Norge på åpne data og vil sørge for at antallet åpne datasett som legges ut på Difis datahotell økes fremover.

Behovstilpassede arbeidstidsordninger

I byrådserklæringen heter det at byrådet ønsker utvidede turnusordninger der dette kan øke fleksibiliteten til beste for brukerne.

Oslo kommune har med virkning fra den 01.01.2013 inngått avtale med de ansattes organisasjoner (Fagforbundet og FO) om en behovstilpasset arbeidstidsordning ved Grepperød barnevernsenter, Barne- og familieetaten. Avtalen er inngått med hjemmel i arbeidsmiljøloven § 10-12 (4). Igangsetting av arbeidstidsordningen fant sted primo februar i år.

Arbeidstidsordningen innebærer at de ansatte som er omfattet av avtalen arbeider flere langvakter med opp til 25 timers varighet i løpet av en turnusperiode, og har færre oppmøter på arbeidsstedet enn tidligere. Ordningen innebærer videre økt arbeidstid i form av økt tilstedeværelse, men deler av tiden er hvilende vakt. Arbeidstakerne som er omfattet av arbeidstidsordningen gis økonomisk kompensasjon i form av en årlig godtgjøring på kr. 18 000,-, men totalkostnadene for virksomheten holdes innenfor samme kostnadsramme som tidligere.

Ordningen har vært ønsket både av beboerne og av de ansatte ved barnevernsenteret. Det vil bli foretatt en lokal evaluering etter ca. et halvt år, og det vil i tillegg kunne bli aktuelt med en følgeevaluering i form av et Storbyforsk-prosjekt.

Parallelt med Grepperød-avtalen er det inngått en nesten tilsvarende avtale vedrørende en fremtidig institusjon med målgruppe iht. barnevernloven § 4-29 (ofre for trafficking). Det foreligger usikkerhet

i tilknytning til oppstart av tiltaket, men Barne- og familieetaten har ønsket å ha en avtale på plass for evt. å kunne starte tiltaket hurtig.

Oslo kommune har også inngått andre avtaler om arbeidstidsordninger med hjemmel i arbeidsmiljøloven § 10-12 (4). Dette gjelder Avtale om bruk av fleksitid i Oslo kommune, jf. dok. 25, del B, Særbestemmelser med Fagforbundet vedrørende Brann- og redningsetaten, jf. dok. 25, del C, samt Særbestemmelser med Den norske legeforening, jf. dok. 25, del C. De siste årene er det også inngått Avtale om arbeidstid under ferieopphold på Malmøykalven og Årostangen for institusjoner under Barne- og familieetaten, med hjemmel i arbeidsmiljøloven § 10-12 (4). Avtalene er inngått med Fagforbundet og FO for en begrenset periode hver sommer.

Skole og utdanning

Oslo har landets beste skole. Venstre har gjennom en årrekke sikret en målrettet satsing på Osloskolen, både utenfor og innenfor byråd. Her følger en oversikt over de viktigste skoleresultatene:

Oslo har landets beste skoleresultater

Osloskolen har i en årrekke ligget på topp i «kåringene» i forbindelse med de fylkesvise nasjonale prøvene. Osloskolen lå på topp også i 2012, som i årene 2005, 2007, 2008, 2009, 2010 og 2011. Noen av årene er førsteplassen delt med Akershus.

De gode resultatene må sees i lys av at en stor andel av elevflokket (ca. 4 av 10) i Oslo har minoritetspråklig bakgrunn.

Disse resultatene er muliggjort som følge av at det er satset målrettet på innholdet i skolen. Venstre har sikret gode økonomiske driftsrammer både innenfor og utenfor byråd.

Lærerløftet

Skolen er ikke bedre enn lærerne som arbeider i skolen. Høyt kvalifiserte og gode lærere og skoleledere er en forutsetning for høyt læringstrykk og gode elevresultater. I byrådets budsjettforslag for 2013 ble det foreslått å videreføre Lærerløftet Oslo for etter- og videreutdanning, hvilket også bystyret sluttet seg til.

Lærerløftet, som Venstre fikk gjennomslag for å starte opp i 2008 som et resultat av budsjettforhandlingene høsten 2007 (verbalvedtak K18), er et systematisk tilbud til alle lærere i Osloskolen om formell videreutdanning og hvor den enkelte skole i stor grad er sikret medinnflytelse.

Historisk satsing på skolebygg

I inneværende økonomiplanperiode, for de fire årene 2013-2016, har trepartibyrådet bestående av Høyre, Venstre og KrF satt av ca 12 mrd kroner til investeringer i nye skolebygg. I 2013 alene er investeringsrammen 2,2 mrd kroner.

Bakgrunnen er at Oslos skoler de neste ti årene må gi plass til 17.000 nye elever som fordeler seg med ca 14.000 i grunnskolen og 3.000 i videregående skole. I 2022 vil det være 25 prosent flere elever i Osloskolen sammenlignet med i dag.

I perioden 1997-2010, ble det investert for om lag 15 mrd kroner i skolebygg.

Styrket undervisning for minoritetspråklige elever

Ingen annen norsk kommune har en like sammensatt og mangfoldig elevgruppe som Oslo. Byrådets ambisjon er å løfte alle elever, og det satses målrettet på skoler med høy minoritetsandel ved at det tilføres mer ressurser pr elev.

Som en følge av det borgerlige budsjettforliket høsten 2010 knyttet til forsterket satsing på skoler med høy minoritetsandel (initiert av Venstre), ble det avsatt 10 millioner kroner ekstra. Denne ekstrasatsingen er blitt videreført hvert år siden, dvs. i 2011, 2012 og 2013.

I tillegg er det lansert en egen tiltakspakke for å rekruttere dyktige kandidater til lærerstillinger ved 25 skoler i Oslo øst og sør (inntil tre ekstra lønnstrinn, mentorordning, nedbetaling av studielån m.m.)

Det er også igangsatt forlenget skoledag ved 13 skoler i Groruddalen, Gamle Oslo og Søndre Nordstrand, for 5.-10. trinn, med to ekstra uketimer (en ekstra time i norsk og en ekstra time i matematikk. Elevene ved disse skolene oppnår med dette å få nesten ett års ekstra undervisning i løpet av grunnskolen.

Alle elever skal med.

Talentsatsinger

I Oslo får spesielt talentfulle elever muligheten til å utvikle sine evner og anlegg innenfor den offentlige skolens rammer. I budsjettet for 2013 foreslo H/V/KrF-byrådet å styrke budsjettet med 6 mill kroner for å sikre utvidelse av eksisterende tilbud samtidig som talentsatsingen utvides med nye tilbud, bl.a. innenfor realfag.

For skoleåret 2011/2012 og 2012/2013 er det etablert videregående tilbud for ungdomsskoleelever i fagene matematikk og engelsk.

Fra og med høsten 2012 ble det ved seks skoler igangsatt et byomfattende tilbud om faglig fordypning i matematikk til særlig interesserte og faglig flinke elever på 8. trinn. Elever som ønsker en raskere progresjon og forsert løp i faget skal få dette tilbudet.

Osloskolens samarbeid med Universitetet i Oslo har fra og med skoleåret 2012/2013 medført etablering av en egen klasse ved UiO for videregående elever som trenger faglige utfordringer i matematikk utover det den videregående skolen kan tilby. Undervisningen foregår på kveldstid, slik at elevene kan kombinere forsert opplæring i matematikk med vanlig skolegang.

Talentsatsingen omfatter også byomfattende tilbud i klassisk ballett til elever på ungdomstrinnet ved Ruseløkka skole i samarbeid med Den norske Opera og ballett. Ved Majorstuen skole er det etablert et talenttilbud i musikk fra 5. trinn i samarbeid med Barratt Dues musikk institutt. Byrådet har ambisjoner om også å videreutvikle musikktilbudet i videregående skole i årene fremover.

Fremmedspråk

Osloskolen tilbyr elever å ta en rekke fremmedspråk på ungdomstrinnet, ved enkelte skoler også flere ikke-vestlige fremmedspråk som arabisk og urdu.

Det er inngått en egen samarbeidsavtale mellom Oslo og Berlin om utveksling av elever i videregående skole, slik at elever fra Oslo kan ta andre året i videregående opplæring ved en skole i Berlin. Tilbudet er byomfattende og administreres fra Nordstrand videregående skole. Skoleåret 2011/2012 deltok 15 elever, og skoleåret 2012/2013 er antallet utvidet til 21 elever. Ambisjonen er at flere elever i Oslo skal velge tysk som fremmedspråk.

Musikk- og kulturskolen

Det er startet opp en ny kulturstasjon på Rommen skole i bydel Stovner i 2012. I årene fremover vil byrådet realisere ytterligere tre nye kulturstasjoner på henholdsvis Bjørnholt skole i Søndre Nordstrand, og ved enten nye Lindeberg skole eller Gran skole i Groruddalen. Det er også planlagt kulturstasjon i tilknytning til den nye grunnskolen i Nydalen, som skal stå ferdig i 2016.

Som en følge av Munch-/Tøyenavtalen mellom byrådspartiene og SV skal det også etableres ny kulturstasjon og 700 nye plasser for å sikre økt kapasitet.

Helse og sosialfeltet og eldreomsorg

Det er gjennomført mye Venstrepolitikk innenfor helse- og sosialfeltet og innenfor eldreomsorgen selv om byrådene representerer de to øvrige partiene i byrådssamarbeidet. Her følger en oversikt over de viktigste sakene:

Legevakt Aker

Byrådet etablerte i november 2012 et robust legevakttilbud på Aker som skal møte det økte behovet for legevakttjenester som følger av befolkningsveksten, og vil være tilgjengelig for hele byen som et supplement til legevakten i Storgaten 40.

Legevakt Aker vil være tett koblet opp mot andre tjenester i Samhandlingsarena Aker, og legevaktbemanningen er styrket sammenlignet med kapasiteten som tidligere var på basene Ryen og Linderud.

10-årig driftsavtale om drift av krisesentre

Oslo kommune har våren 2013 signert en 10-årig avtale med Oslo Krisesenter om drift av krisesentertjenester som sikrer at familier i krise blir tatt godt vare på. Tilbudet skal gis til mennesker, både voksne og barn, som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner.

Oslo Krisesenter har et engasjert personale med solid fagkompetanse og ble valgt som leverandør etter konkurranse gjennomført i tråd med anskaffelsesregelverket og avtalen om tjenester omfattet av krisesenterloven har en årlig kontraktssum på ca 25 mill kroner med oppstart 01.01.2014.

I tillegg er også overgrepsmottaket ved Legevakten blitt styrket.

Byrådet innfører Oslostandard i barnevernet

Byrådet har innført en forpliktende standard for samarbeid mellom barnevern, barnehage og skole. Standarden skal bl.a. gjøre det enklere for barnehageansatte å melde fra til barnevernet om bekymringer. Likeledes også en plikt for skoleansatte til å gi opplysninger til barnevernet ved alvorlig bekymring for elever.

Oslostandarden skal sikre en tydelig forankring og forplikte og tydeliggjøre ansvar og skal brukes av alle barneverntjenester og offentlige barnehager og skoler i Oslo. Målet er å oppnå god samhandling, slik at barn med behov for hjelp og støtte fra barnevernet får en helhetlig og god oppfølging.

Sosial boligpolitikk

Byrådet la i september 2012 frem en egen boligbehovsplan samtidig med budsjettforslaget for 2013. Boligbehovsplanen er første gang det legges frem en samlet plan med oversikt over boligbehov for vanskeligstilte og personer med nedsatt funksjonsevne, og som angir hvordan boligbehovene skal dekkes.

Boligbehovsplanen ble fulgt opp med konkrete bevilgningsforslag i budsjettet om å øke investeringene i boliger til byens vanskeligstilte og personer med nedsatt funksjonsevne med 800 millioner kroner til totalt 1,15 milliarder kroner i perioden 2013-2016.

I tillegg er startlånsordningen utvidet med 300 millioner kroner årlig til totalt 1,2 milliarder kroner. Byrådets mål er å hjelpe flere til å kunne klare seg selv i boligmarkedet, og startlånsordningen er et sentralt virkemiddel.

Aldri før har det blitt satset så store beløp på å hjelpe flere på veien til egen bolig og til å skaffe seg egnet bolig.

Rusomsorg

I byrådserklæringen til Høyre, Venstre og KrF slås det fast at rusomsorgen skal ta utgangspunkt i at ingen mennesker er like, at ingen skal bli gitt opp, og at alle mennesker skal ha et verdig og trygt møte med det offentlige hjelpeapparatet, uavhengig av livssituasjon.

Byrådet har sørget for videreføring av sprøyterommet som et skadebegrensende tilbud som gir tungt belastede rusavhengige en bedre helsesituasjon. Lavterskeltilbudet «Lasso» videreutvikles og rehabiliteringstilbudet for rusavhengige under behandling innenfor legemiddelassistert behandling og rehabilitering (LAR) styrkes. Alle rusavhengige skal få hjelp og det medikamentfrie tilbudet forsterkes.

Tosengsrom på sykehjem omgjøres til enkeltrom

Byrådet foreslo i mai 2013 at alle tosengsrom skal omgjøres til enerom. Dette innebærer at 90 tosengsrom på langtidsavdelinger ved sykehjem i Oslo blir omgjort til enkeltrom, og vil sikre at eldre ufrivillig skal få slippe å dele rom med andre. Et sykehjemsrom er ofte det siste hjemmet til pleietrengende eldre mennesker, og byrådet ønsker at alle som ønsker enerom skal få det. Det vil også fremdeles være anledning for eldre par eller andre som ønsker det å få bo på dobbeltrom.

Ombyggingen vil koste 30 millioner kroner og skal gjøres over to år og vil ikke medføre sykehjemskø i Oslo.

Byrådet har forbedret ernærings situasjonen på Oslos sykehjem kraftig

Trepartibyrådet bestående av Høyre, Venstre og KrF har styrket ernæringsarbeidet i sykehjemmene og også endret måltidsrytmen. Alle beboere på Oslos sykehjem tilbys syv daglige måltider med mat hver dag, og får også tilbud om mat utenom om de ønsker det. Alle beboerne får ernæringsrike måltider, og næringsinnholdet i middagene er nøye kontrollert.

I brukerundersøkelser svarer syv av ti at de er fornøyd med maten og beskriver rammene rundt måltidene som hyggelige. Byrådets mål er at enda flere skal være fornøyd med måltidene.

Personalet ved sykehjemmene har fått bedre opplæring, det er egne frokostverter som arbeider med å skape en hyggelig ramme rundt frokostmåltidene, og middagstidspunktene er flyttet til ettermiddagen.

Ni nye sansehager ved Oslos sykehjem

Mange sykehjem i Oslo har allerede etablert sansehager, og i løpet av 2013 skal det stå ferdig ni nye tilrettelagte utearealer ved Oslos sykehjem.

En sansehage er designet for å gi beboerne på sykehjem og personer med demens gode opplevelser

ute og sørge for at beboerne får oppleve natur og frisk luft i trygge, nære omgivelser. Sansehagene tilrettelegges slik at det er enkelt å komme seg rundt til fots, også med rullator eller rullestol. Beplantningen består av flerårige vekster som blomster, busker og trær. Store lett tilgjengelige terrasser og romslige lysthus innbyr også til ulike aktiviteter eller fysiske gjøremål.

Sansehager under etablering og opparbeidelse finnes ved sykehjemmene Solvang, Silurveien, Tåsenhjemmet, Rødtvet, Lambertseter, Akerselva og Majorstuen bo- og behandlingssenter, foruten ved bo- og rehabiliteringssentrene Kingosgate og Kantarellen.

Omsorg+

Byrådet arbeider målbevisst med å etablere 1.000 leiligheter innenfor Omsorg+ innen 2015. I dag er det syv komplekser som tilbyr Omsorg+ og tilbudet eksisterer i seks bydeler.

Omsorg+ er et botilbud for eldre mennesker som ønsker å bo i eget hjem men som sliter med å opprettholde bokvaliteten uten den tryggheten som nærhet til ulike servicefunksjoner innebærer samtidig som de er for friske til å plasseres på sykehjem.

Innenfor Omsorg+ tilbys trygghet med husvert og døgnbemannet resepsjon i et bofellesskap og med mulighet for sosial samvær med andre. Tilknyttet omsorgsleilighetene er det gjerne også aktivitetssenter, kafeteria, personalbase for hjemmetjenester, samt tilbud om frisør og fotpleie. I tillegg prøves det ut smarthus- og velferdsteknologi med løsninger som tilpasses ulike brukere.

Rehabilitering av sykehjem

Byrådet har satt fart på moderniseringen av byens sykehjem og foreslo i forbindelse med budsjettforslaget for 2013 å bevilge nesten 2 mrd kroner til totalrehabilitering av fire sykehjem og 250 mill til generell rehabilitering av sykehjem frem til 2016.

Sykehjemmene som skal totalrehabiliteres er Hovseterhjemmet, Ullerntunet sykehjem, Lindeberg omsorgssenter og Ryenhjemmet. Eksisterende sykehjem rives og det bygges nye sykehjem for å møte dagens krav til kvalitet og standard.

I tillegg skal det bygges ett nytt sykehjem i Henrik Sørensenvei på Ellingsrud som et OPS-prosjekt (offentlig/privat-samarbeid). Prosjektet vil gi 144 sykehjemsplasser og vil stå ferdig ca 2015/2016.

Frivillige organisasjoner

Oslo kommune har et tett samarbeid med en rekke frivillige organisasjoner, som mottar tilskudd og oppdrag fra kommunen. Det har i stor grad vært Venstres prioritering i byrådet som har gjort at nivået på tilskudd opprettholdes år for år.

I budsjettet for 2014 ble tilskuddspotten for første gang lagt inn i kommunens økonomiplan, noe som sikrer tilskuddsnivået også i fremtiden.

Eksempler på frivillige organisasjoner som mottar tilskudd fra Oslo kommune er: JussBuss, MiRASenteret, Fransiskushjelpen, Frelsesarmeen, Kirkens Bymisjon, flere frivillighetsentraler, Home Start, Røde Kors, Sex og Samfunn, SKBO, Stiftelsen Dixi (ressurssenter for voldtatte), Alternativ til Vold - Oslo, Blå Kors kontaktsenter, Fontenehuset i Oslo og Fontenehuset i Oslo Øst, Helseforum for Kvinner, LINK Oslo, Malmøgaten Aktivitetssenter, Oslo Idrettskrets, P22, Støttesenter mot Incest. Listen er ikke utfyllende.

Byutvikling

De største byutviklingsgrepene som dette byrådet står for er reguleringen av og byggingen av nytt Munch-museum (Lamda), nytt Deichmanske hovedbibliotek (Diagonale) og oppgraderingen av Tøyenområdet.

Boligbygging

Kommunens primæroppgave i boligforsyningen er å regulere mer enn nok byggeklare tomter slik at eiere og utbyggere kan begynne å bygge den dagen behov og etterspørsel er der. For Venstre har det vært viktig å regulere nok tomter til boligbygging, og Oslo har nå en reguleringsreserve på om lag 22.000 boliger. (Det vil si at det foreligger byggeklare tomter i byen for 22.000 nye boliger.) I tillegg er det anslagsvis mulig å fortette med 4.000 boliger i småhusområdene, men dette skal gjøres på en skånsom måte jf. Småhusplanen.

Siste befolkningsfremskrivning viser ifølge hovedalternativet at befolkningen vil kunne vokse til vel 834 000 personer innen 2030. Det gir en befolkningsvekst på nesten 221.000 personer eller 36,0 prosent i løpet av 18 år. I forbindelse med ny kommuneplan identifiseres derfor muligheten til ca 150.000 nye boliger (innen 2050) og tilsvarende antall arbeidsplasser innenfor byggesonen. Det planlegges altså for å ta hele befolkningsveksten uten å trenge å bruke Marka eller parkene.

Oslo kommune fører en aktiv strategi for å tilrettelegge for boliger:

1. Transformerer tidligere industriområder til nye attraktive boligområder i samarbeid med grunneierne og utbyggere. Eksempel Ensjø, en sentrumsnær bydel som har vært benyttet til næring men som nå bygges om til boligområder for ca 7.000 nye boliger med parker, miljøgate og oppgradert t-banestasjon.
2. Fortetter rundt kollektivknutepunkter - dette gir større uttelling i forhold til antall boliger og bokvalitet fremfor fortetting i småhusområder. En massiv og tilfeldig fortetting av Oslos villaområder og i Marka vil gi økt bilbruk og dermed mer kø og dårligere luftkvalitet. Flere boliger der kollektivtilbudet gir miljø- og klimavennlige transportalternativer, i tillegg til at lokal handel og service får et større kundegrunnlag. Eksempler er Vindern, Røa og Holtet
3. Regionalisering – Oslo kommune samarbeider med Akershus om en felles plan for areal- og transport. Samarbeidet er blant annet en pådriver for et pålitelig nærtog-tilbud med høy frekvens slik at flere kan bosette seg i et større område rundt Oslo og samtidig jobbe i byen.

Revidering av småhusplanen

Småhusplanen omfatter 29.000 boliger i Oslo, og tar sikte på å bevare småhusområdene i Oslo. Det foregår fortsatt fortetting i småhusområdet, men den skjer innen forutsigbare rammer for både tomteeiere og naboer. Nybygg skal ta hensyn til eksisterende bebyggelse. Ved revideringen av Småhusplanen i 2013 ble det strammet inn for å sørge for at ikke bestemmelsene ble misbrukt. Fortetting skal primært skje i nærheten av kollektivknutepunkter.

Grøntområder

Hver gang det omreguleres fra friområder/grøntområder til andre formål, sikres det erstatningsarealer slik at det ikke bygges ned grønntområder i Oslo. Samtidig er det viktig for Venstre

å sikre nye grøntområder i nye bydeler, og styrke og ivareta de eksisterende områdene. I byrådet har vi derfor lagt fram en sak om skjøtsel av parker og grøntområder.

I Groruddalen har Oslo laget en områdeplan for elven Alna sitt løp som åpner større deler av elven og tilrettelegger området som et friområde for beboerne. Planen ivaretar biologisk mangfold og kulturminner samtidig som området med enkelte sideelver åpnes for publikum.

Kulturminner

Byrådet legger stor vekt på bevaringsperspektivet i byutviklingsaker. Oslo er en by med rik historie som skal tas vare på. Kjernen i Venstres politikk har vært å sikre byens grønne preg, samt sikre et mangfoldig botilbud og bevare villabebyggelsen i småhusområdene, samt sikre historisk viktige strøk som er med å gi byens dens karakter.

En rekke kulturminner er regulert til bevaring i perioden, blant annet Prinds Christian Augusts Minde eller "Prindsen" i Storgata. Reguleringen legger til rette for en fleksibel og publikumsrettet bruk av anlegget med utgangspunkt i de bevaringsverdige bygningene. Parken åpnes for publikum og muliggjør forbindelse mellom Storgata og Christian Krohgs gate.

Reguleringer og byplangrep

I forbindelse med utbyggingen av Follobanen ble det gjort arbeid med en reguleringsplan gjennom Middelalderparken. Planen vil gjøre parken større og mer tilgjengelig, da toget vil kjøre inn i en tunell gjennom parken. Etter politisk press fikk vi senket kulverten så langt ned som teknisk mulig, slik at parken skal framstå som brukervennlig.

Det er planlagt for en rekke idrettsanlegg i byen, blant annet Lambertseter flerbrukshall, Røa bad og Årvoll flerbrukshall. Dessuten har det blitt regulert mange kilometer med ny sykkelvei, blant annet Ekebergveien, Enebakkveien, Uelandsgate, Tåsenveien og Torggata.

På Huk aveny på Bygdøy ble det regulert inn en kyststi langs vannet som skal knyttes til promenadegaten langs hele Oslofjorden. Dette er med på å åpne for ferdsel i strandsonen langs fjorden og følger opp intensjonene fra Fjordbyplanen.

Storebrandtomten er endelig regulert til skoleformål, slik Venstre lenge har kjempet for.

I nærheten av Stovner senter har man planlagt et forbedret parkanlegg i Linjeparken.

En av de viktigste boligprosjektene er på Lilleaker i Ullern, der det planlegges å bygge 320 boliger oppå et lokk over motorveien.

Fremover

Det ligger mange viktige planprosesser foran oss: Områdeplanen for Oslo S skal følges opp. Planen ble vedtatt i fjor og sier noe om den helhetlige utviklingen i området med bl.a. ny bussterminal og ny sentralbanestasjon. Dessuten er vi midt i planprosessen for regionplan med Akershus og Oslo hvor det blir viktig å planlegge for økt kollektivtrafikk gjennom å bygge tettere i knutepunkter og hindre sprawling. Dette arbeidet må også følges opp i den nye Kommuneplanen som ble lagt frem til offentlig ettersyn i februar 2014.